

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Startti Vapaaehtoistoimintaan - infotilaisuuden kehittämisprojekti

Johanna Lipsunen

2018 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

**Startti Vapaaehtoistoimintaan -
infotilaisuuden kehittämisprojekti**

Johanna Lipsunen
Sosionomikoulutus
Opinnäytetyö
Maaliskuu, 2018

Johanna Lipsunen

Startti Vapaaehtoistoimintaan - infotilaisuuden kehittämisprojekti

Vuosi	2018	Sivumäärä	60
-------	------	-----------	----

Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli koota yhteenveto vuosien 2015 ja 2017 välillä pilotoidusta Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudesta ja tilaisuuksien yhteydessä kerätyistä palautteista. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää onko Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuus, jonka järjestämisessä EJY ry Kansalaistoiminnan keskus Unelma on ollut mukana, onnistunut innostamaan siihen osallistuneita henkilöitä vapaaehtoistoiminnasta ja mitkä tekijät tilaisuudessa ovat mahdollisesti olleet innostavia. Opinnäytetyöprosessin aikana kerätyn tiedon avulla oli tavoitteena kehittää infotilaisuutta ja sen markkinointia.

Opinnäytetyön taustaosiossa esitellään opinnäytteen työelämäkumppani EJY ry Kansalaistoiminnan keskus Unelma ja Startti Vapaaehtoistoimintaan -pilottihanke, jonka kehittämiseksi opinnäytetyö tehtiin. Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuutta pohditaan rekrytoinnin ja markkinoinnin näkökulmista. Viitekehityksessä käsitellään puolestaan vapaaehtoistoimintaa yleisesti sekä suomalaisten ja etenkin suomalaisnuorten kiinnostusta vapaaehtoistoimintaa kohtaan. Opinnäytetyön teoriaosassa kerrotaan myös sosiokulttuurisesta innostamisesta, jonka ammatilliset juuret ovat vapaaehtoistyössä. Tietoa Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden kehittämisen näkökulmasta hyödyllisistä aiheista kerättiin toteuttamalla kyselytutkimus Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen osallistuneille henkilöille sekä perehtymällä osallistuneiden jo aiemmin infotilaisuuksien lopuksi täyttämiin palautelomakkeisiin ja aihetta käsittelevään kirjallisuuteen.

Tutkimuskysymykset, joihin kyselyllä pyrittiin löytämään vastauksia olivat 1. Miten taustatekijät ovat yhteydessä vapaaehtoistoiminnan aloittaneisiin?, 2. Kuinka vastaajat arvioivat ja kehittäsivät tilaisuuden sisältöä? ja 3. Mitkä markkinointikanavat ovat olleet tehokkaimpia Startista tiedottamisessa? Kyselyssä oli sekä suljettuja että avoimia kysymyksiä. Kyselyn kvantitatiivinen aineisto analysoitiin SPSS-ohjelmalla. Kvalitatiivinen aineisto puolestaan luokiteltiin. Kyselyyn vastanneet henkilöt olivat suhteellisen yksimielisiä siitä, että Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuus on ollut innostava. Kehittämis ehdotuksina vastaajat mainitsivat mm. sen, että infotilaisuuteen voisi sisältyä enemmän vuoropuhelua autettavien ja vapaaehtoistoiminnassa mukana olevien välillä sekä tutustuminen muihin vapaaehtoisiiin. Kattavaa tilastoa siitä, kuinka moni infotilaisuuteen osallistunut aloitti vapaaehtoisena toimimisen tilaisuuden jälkeen, ei onnistuttu valitettavasti muodostamaan kyselyn vastausprosentin jäätyä pieneksi.

Tulevaisuudessa Kansalaistoiminnan keskus Unelman kannattaa tämän opinnäytetyöprosessin aikana kerätyn tutkimustiedon perusteella panostaa vapaaehtoisia rekrytoidessaan rekrytointitilaisuuteen osallistuvien henkilöiden välisen vuorovaikutuksen edistämiseen. Tämä voi tapahtua mm. lisäämällä tilaisuuteen enemmän pienryhmäkeskusteluja ja osallistamalla tilaisuuteen myös ne henkilöt, joiden parissa vapaaehtoistoimintaa tehdään. Tilaisuuksien yhteydessä kannattaa myös edelleen kerätä palautetta, jotta rekrytointitoimintaa voidaan yhä kehittää. Muutamia rekrytointitilaisuuteen osallistuneita voitaisiin pyytää myös ideoimaan seuraavia tilaisuuksia yhdessä tilaisuuden järjestäjien kanssa.

Asiasanat: vapaaehtoistoiminta, sosiokulttuurinen innostaminen, kehittämistyö

Johanna Lipsunen

A development project of the Info Session to Voluntary Activities

Year	2018	Pages	60
------	------	-------	----

The purpose of this Bachelor's thesis was to draw together a summary of the Info Session to Voluntary Activities which was piloted between the years 2015 and 2017 and the feedback which was gathered after each session. One of the functions for the thesis was also to find out whether the sessions, that EJY ry Civic Activity Center Dream has accompanied to organize, have been able to enthuse the participants in volunteering and which factors in the session have potentially been inspiring. One aim for the thesis was to develop the info session and its marketing through the information attained during the thesis process.

EJY ry Civic Activity Center Dream, the organization which commissioned the thesis project, is introduced in the background of the thesis alongside the Info Session to Voluntary Activities -pilot project. The pilot project is contemplated both in the aspects of recruiting and marketing. Volunteering in general and the interest that Finnish people, especially the Finnish Youth, have towards it is included in the theoretical framework of the thesis. The concept of Sociocultural Animation which has its professional roots in volunteering is also described in the theory base. Useful information from the aspect of developing the Info Session to Voluntary Activities -pilot project was gathered by carrying out a survey to the people who had participated in the info sessions and by analyzing the feedback that the participants had already given after each session. Literature concerning the subject was also being familiarized throughout the thesis project.

The research questions in the survey were 1. How do the background factors relate to the people that started to volunteer?, 2. How the examinees evaluate and would develop the contents of the info session? and 3. Which marketing channels have been the most successful in promoting the info sessions? There were both open-ended and enclosed questions in the survey. The quantitative data was analyzed with the SPSS-program. The qualitative data on the other hand was categorized. According to the findings of the research it can be said that the participants found the Info Session to Voluntary Activities quite invigorating. The examinees found however that it would be sensible to include a little more dialogue between the ones that volunteering is performed with and the ones actually volunteering. They also thought it would be nice to get to know the other volunteers both the experienced ones and the newcomers during the info session. Unfortunately it was impossible to make any statistics of how many people that participated in the info sessions actually started to volunteer afterwards because the response rate to the survey was so low.

In the future it might be rational for the Civic Activity Center Dream to invest in advancing the interaction between all the participants in the recruiting sessions. This could be done by adding up more group dialogue and inviting the ones that volunteering is performed with to the sessions. It is also still profitable to gather feedback after each session in the future so that it is possible to still keep developing the way new volunteers are being recruited. Maybe inviting some of the participants in planning the future sessions might be practical as well.

Keywords: volunteerism, sociocultural animation, development work

Sisällys

1	Johdanto	6
2	EJY ry Kansalaistoiminnakeskus Unelma ja Startti Vapaaehtoistoimintaan -pilottihanke .	7
3	Vapaaehtoistoiminta	11
4	Sosiokulttuurinen innostaminen	14
5	Tutkimusprosessi	16
5.1	Tutkimuksen tarkoitus ja tavoite sekä tutkimuskysymykset	16
5.2	Tutkimusmenetelmät: aineistonkeräys ja analysointi	17
6	Tulokset	20
6.1	Palautteiden sisältö	20
6.2	Kyselyn tulokset	26
7	Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	39
8	Pohdinta.....	40

1 Johdanto

Kaikkialta maailmasta löytyy apua tarvitsevia ja ihmisiä, jotka kaipaavat elämäänsä piristystä. Monet meistä myös haluavat auttaa, mutta eivät tiedä miten tai jaksa ottaa siitä selvää. Espoossa EJY ry Kansalaistoiminnankeskus Unelma on pyrkinyt omalta osaltaan tekemään itselle sopivan vapaaehtoistoiminnan löytämisen espoolaisille ja muillekin helpommaksi. EJY ry Kansalaistoiminnankeskus Unelma on ollut nimittäin osallisena järjestämässä pilottihankkeen muodossa infotilaisuuksia, joissa kerrotaan erilaisista mahdollisuuksista osallistua vapaaehtoistoimintaan. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli koota yhteenveto infotilaisuuksien yhteydessä kerätyistä palautteista sekä selvittää, kuinka infotilaisuudet ovat onnistuneet innostamaan niihin osallistuneita vapaaehtoistoiminnasta ja kuinka niitä voitaisiin edelleen kehittää toimivimmiksi.

Opinnäytetyöaihe valikoitui henkilökohtaisen kiinnostukseni kautta. Halusin tehdä opinnäytetyön, joka käsittelee jollain tapaa vapaaehtoistoimintaa ja ihmisten innostamista sen tekemiseen. Tästä johtuen lähdin tavoittelemaan opinnäytetyön yhteiskumppaniksi vapaaehtoistyötä organisoivaa tahoa. Yhteistyökumppaniksi valikoitui EJY ry, joka on sosiaali, terveys- ja hyvinvointialan järjestöjen yhteistyöelin. EJY ry edistää kuntalaisten hyvinvointia tunnistamalla yhteiskunnallisia puutteita ja toimimalla niiden korjaamiseksi. EJY ry:llä on ollut vuodesta 2015 asti käynnissä Startti Vapaaehtoistoimintaan -pilottihanke. Hankkeen tarkoituksena on luoda toimiva vapaaehtoistoiminnan infotilaisuusmalli, jonka avulla onnistuttaisiin rekrytoimaan lisää vapaaehtoisia järjestötoiminnan piiriin. (Espoon Järjestöjen Yhteisö 2017a; Baer 2017.)

Opinnäytetyön avulla pyrittiin saamaan selville kuinka moni Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen osallistuneista aloitti vapaaehtoistoiminnan tilaisuuden innostamana. Kiinnostuksen kohteena oli myös se mitä tekijöitä infotilaisuuksiin osallistuneet pitivät tilaisuudessa innostavina ja kuinka osallistujat itse kehittäisivät tilaisuuden sisältöä. Laajempaan tavoitteena oli innostaa ihmisiä, infotilaisuuden kehittämisen kautta, enemmissä määrin vapaaehtoisina toimimiseen. Ihmisten innostaminen vapaaehtoistoimintaan on opinnäytetyöaiheena ajankohtainen hyvinvointivaltion etäännyessä yhä enemmän universalismista. Palvelujen tuottamisen vastuu on siirtynyt valtiolta kunnille ja kansalaisten palveluoikeudet ovat supistuneet. Tästä johtuen etenkin sosiaalipalvelujen tuottamisessa järjestöjen, jotka usein organisoivat vapaaehtoistyötä, merkitys on nykyisin suuri. Tässä on eräs syy miksi pidän opinnäytetyöni aihealuetta tärkeänä. (Raunio 2011, 223-224, 229.)

Opinnäyte toteutettiin tutkielman muodossa yhdistelemällä kvantitatiivista ja kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Tiedonkeruumenetelmänä käytettiin sähköpostitse lähetettyjä kyselylomakkeita, joissa oli sekä suljettuja että avoimia kysymyksiä. Kyselyt lähetettiin kaikille sellaisille Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen osallistuneille, jotka olivat antaneet sähköpostiosoitteensa tilaisuuden yhteydessä. Määrällinen aineisto analysoitiin SPSS-

ohjelmalla ja laadulliset vastaukset luokittelemalla. Tutkimuksessa toteutetun kyselyn lisäksi, tutkimusaineistona hyödynnettiin Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuksissa osallistuneiden jo entuudestaan täyttämää palautelomakkeita.

Opinnäytetyön toisessa luvussa esitellään työelämän edustaja ja pilottihanke, jonka kehittämiseksi opinnäytetyö tehtiin. Kolmannessa luvussa käsitellään puolestaan vapaaehtoistoimintaa yleisesti sekä suomalaisten kiinnostusta osallistua siihen. Sosiokulttuurista innostamista käsitellään luvussa neljä. Luvussa viisi paneudutaan sen sijaan tarkemmin tutkimuksen tarkoitukseen, työn tavoitteisiin ja tutkimusmenetelmiin. Tutkimuksen tulokset esitellään luvussa kuusi. Luvussa seitsemän pohditaan sen sijaan tutkimuksen eettisyyttä ja luotettavuutta. Luku kahdeksan käsittelee tutkimustuloksista tehtyjä johtopäätöksiä sekä kehittämisehdotuksia Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden suhteen.

2 EJY ry Kansalaistoiminnakeskus Unelma ja Startti Vapaaehtoistoimintaan -pilottihanke

Opinnäytetyö on hankkeistettu. Sille siis nimettiin opinnäytetyöprosessin alussa ohjaajaksi työelämän edustaja ja opinnäytetyön tuloksien oli tarkoitus hyödyttää yhteistyökumppania. Opinnäytetyö ideoitiin yhdessä opinnäytetyön tekijän ja työelämän edustajan EJY ry Kansalaistoiminnakeskus Unelman kanssa. Työn tarkoituksiksi muodostui yhteistyökumppanin pilottihankkeen tuloksien raportointi ja infotilaisuuksien kehittämisen tukeminen tarjoamalla yhteistyökumppanille kehittämisen kannalta oleellista tutkimustietoa.

EJY ry (ent. Espoon Järjestöjen Yhteisö) on sosiaali-, terveys- ja hyvinvointialan järjestöjen yhteistyöelin, joka tarttuu epäkohtiin ja hyvinvointia edistäviin toimiin yhdessä kumppaniensa kanssa. EJY ry hakee rahoituksensa julkisista varoista, pääosin Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA:lta (ent. Raha-automaattiyhdistys) ja tavoittelee strategiansa mukaisesti uusia yhteistoiminnan muotoja. EJY ry kokoaa yhteen järjestöjä, joilla on joko kotipaikka Espoossa tai paikallista toimintaa Espoon alueella. Osa jäsenjärjestöistä on alueellisia tai valtakunnallisia. EJY ry:llä on 81 jäsenjärjestöä, jotka on lueteltu yhdistyksen verkkosivulla. Tärkeitä yhteisiä sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita EJY ry:lle ovat mm. Espoon kaupunki, seurakunnat ja muut alueen järjestöt. Yhteistyöllä yli yhdistysrajojen on tarkoitus tuottaa yhdessä enemmän. (Espoon Järjestöjen Yhteisö 2017a; Espoon Järjestöjen Yhteisö 2017b.)

Harjun, Niemelän, Ripatin, Siivosen ja Särkelän (2001, 36) mukaan vapaaehtoistoiminta on koko järjestöjen toimintakentän ydintä - ovathan järjestöt kansalaisten vapaaehtoisia yhteisliittymiä. Suomalaisilla on myös hyvin vahvat odotukset järjestöille vapaaehtoistoiminnan areenana (Pessi 2008, 34). EJY ry hallinnoikin mm. Espoon Vapaaehtoisverkoston toimintaa, jota STEA tukee. Espoon Vapaaehtoisverkosto on yhteistyöfoorumi, joka kokoaa yhteen vapaaehtoistoimintaa organisoivia tahoja Espoon kaupungilta, seurakunnista sekä kolmannelta sektorilta. Toiminnan tavoite on hyödyttää jäsenyhteisöjä sekä edistää ihmisten hyvinvointia hyvin organisoidun vapaaehtoistoiminnan kautta. (Espoon Vapaaehtoisverkosto 2017a.)

EJY ry Kansalaistoiminnan keskus Unelma oli mukana Startti Vapaaehtoistoimintaan -pilotti-hankkeessa. Startti Vapaaehtoistoimintaan on kolme tuntia kestävä infotilaisuus kaikille vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille. Startin järjestämiseen osallistui useita toimijoita yhteistyössä. Kukaan ei siis vastannut tilaisuudesta yksin, vaan jokainen mukana oleva taho teki parhaansa, jotta infotilaisuus onnistuisi. Infotilaisuuden tarkoituksena oli saada osallistujat käsittämään mitä vapaaehtoistoiminta on, mitkä organisaatiot toimivat Espoossa vapaaehtoistoiminnan taustalla ja millaista tukea vapaaehtoisille on tarjolla organisoidussa vapaaehtoistoiminnassa. Perimmäisenä tavoitteena oli myös luonnollisesti innostaa osallistujia mukaan vapaaehtoistoimintaan esittelemällä konkreettisia osallistumisen mahdollisuuksia. Suurin osa tilaisuuksista järjestettiin Unelma Tapiolassa ja tarjolla oli aina kahvia ja hedelmiä. (Espoon Vapaaehtoisverkosto 2015a; Espoon Vapaaehtoisverkosto 2016b.)

Startti Vapaaehtoistoimintaan -koulutus pilotoitiin lokakuussa 2015. Tilaisuudessa oli 30 osallistujaa, joka oli jopa enemmän kuin mitä tilaan mahtui. Ensimmäinen tilaisuus pidettiin 26.10.2015. Vuonna 2016 järjestettiin kolme starttia: 3.2, 5.4. ja 26.9. Ilmoittautuneita ensimmäiseen vuoden 2016 starttiin oli 29, toiseen 21 ja kolmanteen 23. Yhteensä ilmoittautuneita oli siis 73, joista infotilaisuuksiin osallistui 67 osallistujaa. Vuoden 2017 huhtikuussa järjestettiin yksi startti 25.4. ja viimeinen infotilaisuus oli tarkoitus toteuttaa 12.9.2017. Siihen ei kuitenkaan ilmoittanut tarpeeksi ihmisiä, joten se peruutettiin. Tilaisuus järjestettiin kuitenkin vielä 21.11.2017 ja 12:sta ilmoittautuneesta seitsemän osallistui tilaisuuteen. Lisäksi 15.3.2018 järjestettiin infotilaisuus Ison Omenan kauppakeskuksen Palvelutorilla. (Espoon Vapaaehtoisverkosto 2016b; Espoon Vapaaehtoisverkosto 2017b.; Kohonen 2018.)

Starttitilaisuuksien toteuttamiseen osallistui vuosina 2015 ja 2016 yhdeksän toimijaa. Kolmatta sektoria edustivat EJY ry, MLL Uudenmaan piiri, Uudenmaan Muistiluotsi ja Helsingin diakonissalaitos. Tilaisuuden järjestämiseen osallistuivat myös Espoon kaupungin vanhusten kulttuuri- ja liikuntapalvelut ja Espoon evankelisluterilainen seurakunta, jotka toteuttavat arkiystävä- ja lähimmäispalveluja. Lisäksi mukana oli yksi yritys - Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus. (Espoon Vapaaehtoisverkosto 2016b; Espoon Vapaaehtoisverkosto 2017b.)

Tilaisuus alkoi viiden minuutin mittaisella esittelyllä, josta siirryttiin 20 minuutin mittaiseen vapaaehtoistoiminnan periaatteiden läpikäymiseen. Sitten käytiin läpi osallistujien odotukset. Tähän oli varattu puoli tuntia. Tämän jälkeen kolme vapaaehtoista kertoi kokemuksistaan. Kymmenen minuutin mittaisen tauon jälkeen esiteltiin vapaaehtoistehtäviä. Tähän oli varattu 2-4 minuuttia per yhteisö niin, että esittelyt kestivät yhteensä noin 40 minuuttia. Sitten vapaaehtoiset kiertelivät pikaisesti pöydittäin pisteeltä toiselle tutustuen eri toimijoihin. Tähän oli varattu neljä minuttia per pöytä. Tämän jälkeen vapaaehtoisilla oli mahdollisuus jättää yhteystietonsa koordinaattorille, jos he onnistuivat löytämään itseään kiinnostavan tehtävän. Lopuksi osallistujat täyttivät palautelomakkeet, joissa kysyttiin mm. vastasiko tilaisuus osallistujien odotuksia, oliko tilaisuuden sisältö selkeä, oppivatko osallistujat tilaisuudessa uutta

ja antoiko tilaisuus varmuutta vapaaehtoisena toimimiseen. (Espoon Vapaaehtoisverkosto 2015a; Espoon Vapaaehtoisverkosto 2016b.)

Tilaisuuksissa oli tarjolla paljon erilaisia vapaaehtoistehtäviä. Useiden eri tahojen kautta oli esimerkiksi mahdollista ryhtyä jonkinlaiseen kaveritoimintaan. Helsingin diakonissalaitos hakee vapaaehtoisia mm. sauvakävelykaveriksi, kuntokaveriksi, kielikaveriksi tai vanhuksen kaveriksi. Helsingin Kehitysvammatuki 57 ry:n kautta voi sen sijaan ryhtyä kaveriksi kehitysvammaiselle tai taustatukihenkilöksi harrasteryhmiin tai tapahtumiin. Espoon kaupunki etsii puolestaan vanhuksille ulkoiluystäviä. Myös monilla muilla tapahtumaan osallistuvilla tahoilla on haussa vapaaehtoisia kaveritoimintaan. Tilaisuuksissa esiteltiin kuitenkin muunkinlaisia vapaaehtoistehtäviä. Esimerkiksi kierrätyskeskus hakee vapaaehtoisia auttamaan kaupan ilmais-osastolle, askartelemaan ja työstämään kädentaitomateriaaleja, ompelemaan Lennu-liitoravia, ohjaamaan kielikerhoa, tapahtumiin ja talkoisiin, jakamaan ympäristötietoutta ja matokompostiasiantuntijaksi. (Espoon Vapaaehtoisverkosto. 2017b.)

Kolme Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuutta jouduttiin perumaan pilotoinnin aikana vähäisen ilmoittautujamäärän vuoksi. Yksi Startti peruttiin loppuvuodesta 2016, toinen alkuvuodesta 2017 ja kolmas syksyllä 2017. Ilmoittautujia kyllä oli, mutta järjestäjiä olisi ollut enemmän kuin osallistujia, joten tilaisuudet peruttiin. Opinnäytetyön työelämän puolesta nimetty ohjaaja toivoikin opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa, että tutkimuksessa oltaisiin keskitytty osittain myös pohtimaan tilaisuuden markkinointia. Tarkoituksena oli selvittää miten tilaisuuden markkinointia voitaisiin parantaa niin, että yhä useammat vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneet saisivat tiedon infotilaisuudesta. Kyselylomakkeella vastaajilta tiedusteltiinkin mistä he olivat itse saaneet tiedon tilaisuudesta ja mitä muuta kautta he ajattelisivat, että espoolaiset voisivat saada siitä tiedon käsiinsä. (Baer 2017.)

Infotilaisuuksia markkinoitiin pilotoinnin aikana mm. Espoon Vapaaehtoisverkoston nettisivuilla Tapahtumat ja koulutukset-osiossa ja ajankohtaista-palstalla. Lisäksi tiedottamisessa hyödynnettiin Facebookia niin, että yksittäisille Starteille luotiin omat tapahtumansa ja tapahtumia mainostettiin Espoon Vapaaehtoisverkoston Facebook-sivuilla. Lisäksi EJY ry kokosi infotilaisuuksista mainoksen, joka julkaistiin Länsiväylä-lehdessä alkukeväisin ja syksyisin. Länsiväylässä ja Esse-lehdessä on ollut myös kirjoituksia aiheesta. Mukana olevat yhteisöt mainostivat tilaisuutta pilotoinnin aikana omissa uutiskirjeissään ja nettisivuillaankin. Toisin sanoen tilaisuuksia markkinoitiin pääosin niille, jotka olivat jo osoittaneet kiinnostuksensa vapaaehtoistoimintaa kohtaan jollakin lailla. Nimittäin ne, jotka seuraavat Espoon vapaaehtoistoiminnan verkko- ja Facebook-sivustoja aktiivisesti, ovat todennäköisesti jo suhteellisen valveutuneita vapaaehtoistoiminnan suhteen. Länsiväylän ja Esse-lehden kautta voidaan kuitenkin tavoittaa onneksi laajempi yleisö ja mainokseen ovat saattaneet kiinnittää huomiota sellaisetkin henkilöt, jotka eivät aikaisemmin ole tulleet harkinneeksi vapaaehtoistoiminnan aloittamista. Toki

myös mukana olleiden yhteisöjen uutiskirjeiden ja nettisivujen kautta on mahdollista tavoittaa niitä, jotka eivät ole pohtineet vapaaehtoisiksi ryhtymistä aiemmin. (Baer 2017.)

Tästä huolimatta edellä kuvatun kaltaisella markkinoinnilla ei välttämättä tavoiteta esimerkiksi kovin montaa nuorta, elleivät he ole jollain tavalla entuudestaan osallisina jonkin Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden järjestämisessä mukana olevan järjestön tai seurakunnan toiminnassa. Markkinointia olisi kuitenkin hyödyllistä kohdentaa tarkoituksenmukaisesti myös nuoriin, jotka ovat potentiaalisia vapaaehtoisia. Ehkä infotilaisuutta voitaisiin mainostaa esimerkiksi nuorisotiloilla ja kouluissa tai vaihtoehtoisesti näihin paikkoihin voitaisiin järjestää omat nuorille kohdennetut infotilaisuutensa. Lisäksi markkinointia voisi olla hyödyllistä lisätä sosiaalisessa mediassa myös sellaisilla alustoilla, joita eivät seuraa jo järjestöjen toiminnassa mukana olevat tai vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneet henkilöt. Näin voitaisiin löytää aivan uusia potentiaalisia vapaaehtoisia, joille Starttitilaisuudesta olisi paljon hyötyä.

Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuutta voidaan pitää jonkinlaisena rekryointitapahtumana, koska sen päämääränä on saada ihmisiä mukaan toimintaan. Nylund ja Yeung (2005, 31) toteavat, että onnistunut rekryointi on toimintaa, jossa sekä organisoivan tahon että yksilön toiveet, tarpeet ja odotukset kohtaavat. He lisäävät vielä, että yksilöitä saadaan varmaankin parhaiten innostumaan, kun tarjotaan monipuolisia ja erikestoisia vapaaehtoistoiminnan projekteja. Tapahtumassa on alusta asti ollut tarjolla paljon erilaisia vapaaehtoistehtäviä, eikä tutkimuksen tarkoituksena ollut vaikuttaa tapahtuman tarjontaan (Kohonen 2017). Eräänä tutkimuksen tavoitteena oli sen sijaan selvittää mitkä tekijät infotilaisuudessa olivat osallistujien mielestä vapaaehtoistoimintaan innostavia. Lisäksi kyselyn avulla pyrittiin selvittämään millainen tapahtuma voisi heidän mielestään innostaa vapaaehtoistoimintaan paremmin.

Vallon ja Häyrisen (2014, 121) mukaan kohderyhmä täytyy tuntea riittävän hyvin, jotta tapahtumasta voidaan tehdä oikeanlainen. Kun ollaan järjestämässä vapaaehtoisten rekryointitapahtumaa espoolaisille, emme oikeastaan voi tietää kohderyhmästämmme muuta kuin sen, että he ovat vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneita espoolaisia. Nämä tiedot ovat kuitenkin varsin suppeita siihen nähden, että vapaaehtoistehtäviä on hyvin erilaisia ja espoolaisilla voi olla elämäntilanteestaan riippuen toisistaan poikkeavia toiveita vapaaehtoistoiminnan suhteen. Infotilaisuuteen ilmoittautumisen yhteydessä kiinnostuneilta kerätään ainoastaan yhteystiedot. Syynä tähän on se, että kynnys ilmoittautumiseen pyritään pitämään mahdollisen matalana. Tämä on varmasti monella tapaa hyvä asia, sillä monet eivät jaksaa täyttellä pitkiä lomakkeita. Tästä huolimatta voidaan pohtia olisiko tapahtuman sisällön suunnittelemisen kannalta hyvä kysäistä ilmoittautujilta ilmoittautumisen yhteydessä muutamia peruskysymyksiä, joista selviäisivät mm. ilmoittautujan vapaaehtoistoimintaan käytettävissä olevat aikaresurssit. (Baer 2017.)

Eri elämäntilanteissa oleville ihmisille nimittäin sopivat erilaiset vapaaehtoistehtävät. Siitä millaiset tehtävät kiinnostavat mitään kohderyhmää, on tehty entuudestaan jo paljon tutkimusta. Siksi kyseinen aihe rajautui tämän tutkimuksen ulkopuolelle. Ennakkotiedot siitä, minäkalaisia ihmisiä tilaisuuteen on osallistumassa, voisivat kuitenkin helpottaa tapahtuman kohdentamista juuri sen kertaiselle yleisölle. Ei nimittäin ole tarkoituksenmukaista käyttää tapahtumassa kohtuuttoman paljon aikaa esimerkiksi sellaisen vapaaehtoistehtävän esittelyyn, jota kenenkään tapahtumaan osallistuneen ei elämäntilanteestaan johtuen ole mahdollisuutta ottaa hoidettavakseen.

Sen lisäksi, että Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden sisältö kannattaa suunnitella hyvin, täytyy itse vapaaehtoistehtävien olla hyvin suunniteltuja jo ennen rekrytointitilannetta. On hyvä pohtia millaiselle ihmiselle mikäkin tarjolla oleva tehtävä sopii. On myös tärkeää arvioida etukäteen paljonko kokemusta ja aikaa tehtävien tekemiseen tarvitaan. Näihin seikkoihin ei voida tämän opinnäytetyön puitteissa vaikuttaa, mutta ne ovat sellaisia asioita, jotka tapahtumaan osallistuneiden tahojen kannattaa omassa toiminnassaan ottaa huomioon. (Karreinen, Halonen & Tennilä 2010, 43.)

3 Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistoiminnasta alettiin puhua 1980-luvulla, kun järjestöt halusivat korostaa sitä, että kyse ei ole palkkatyöstä tai työstä lainkaan. Sen sijaan vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan ihmisten auttamista tavallisen ihmisen tiedoin ja taidoin. Toki vapaaehtoistoiminnassa on myös mahdollista halutessaan hyödyntää omaa erikoisosaamistaan. Vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan siis toisten hyväksi tehtyä toimintaa, josta ei saa rahallista korvausta ja jota tehdään ilman pakkoa tai velvollisuutta perhettä tai sukua kohtaan. Vapaaehtoistoimintaan voi osallistua kuka tahansa iästä, asuinpaikasta, sukupuolesta tai muista ominaisuuksista riippumatta omien kykyjensä, aikataulujensa ja voimavarojensa mukaan. Vapaaehtoiset siis osallistuvat toimintaan omilla ehdoillaan, oman elämäntilanteensa puitteissa. Osallistujat päättävät myös itse kuinka kauan ovat mukana vapaaehtoistoiminnassa, sillä vapaaehtoisia ei voida velvoittaa sitoutumaan. (Harju 2001, 36; Porkka 2009, 60; Kansalaisareena 2018a.)

Vapaaehtoistoiminta perustuu vapaaseen tahtoon ja valintaan. Jokainen vapaaehtoinen voi itse valita, minkä asian eteen haluaa toimia. Lehtinen (1997, 22) toteaa, että vapaaehtoistoiminnan muotoja voi olla yhtä paljon kuin toteuttajiakin. Vapaaehtoistoiminta voi olla mm. tukitoimintaa, jossa kohdataan ihmisiä ja toimitaan heidän tukena. Tämä voi tapahtua esimerkiksi ystävänä, juttukaverina tai tukihenkilönä toimimisena jollekin kohderyhmälle, kuten vanhuksille, sairaille, vammaisille tai yksinäisille. Vapaaehtoinen voi toimia myös saattajana, ulkoiluseurana, lukuapuna, ATK-apuna tai vertaisohjaajana ryhmässä. Tukitoiminta voi olla myös puhelinpäivystystä auttavissa puhelimissa, kriisipäivystyksessä ja rikosuhripäivystyksessä. Lisäksi tukea voi tarjota antamalla asiointi- ja kuljetusapua esimerkiksi maahanmuuttajil-

le tai tilapäisapua omaishoitajille. Tukitoiminta voi tapahtua myös toimimalla vertaisena saman elämäntilanteen kokeneelle henkilölle. Nykyään vapaaehtoistehtäviä on rakentunut myös internetin varaan. On olemassa esimerkiksi vapaaehtoisvoimin toimivaa nettineuvontaa. (Espoo 2018; Harju 2001, 56; Kansalaisareena 2018a; Rissanen & Puumalainen 2016, 3-4; Toimeksi 2017.)

Tukitoiminnan lisäksi vapaaehtoisena voi toimia esimerkiksi tapahtumajärjestely-, säästys-, toimitsija-, tiedotus-, viestintä-, kampanjointi-, myynti- ja markkinointitehtävissä. Vapaaehtoistoiminta voi liittyä myös mm. opetukseen ja koulutukseen, tietotekniisiin tehtäviin, ruoanlaittoon, taloustöihin, siistimistehtäviin, erilaisiin tempauksiin, hallinto- ja toimistotehtäviin tai kehittämis- ja projektitehtäviin. Vapaaehtoistoiminnan tehtäviä on tarjolla esimerkiksi yhdistyksillä, kunnilla ja yrityksillä. Toimintaan on mahdollista sitoutua lyhyeksi aikaa esimerkiksi yksittäisen tapahtuman ajaksi tai pidempiaikaisesti esimerkiksi urheiluseuratoiminnan kautta. (Espoo 2018; Kansalaisareena 2018a; Rissanen & Puumalainen 2016, 3-4; Toimeksi 2017.)

Vapaaehtoisia on helpompi saada osallistumaan sellaiseen toimintaan, joka on suunniteltu heidän omista lähtökohdistaan käsin. Infotilaisuuksissa onkin ollut tarjolla monipuolisesti erilaisia tehtäviä, jotta jokaiselle osallistujalle löytyisi sellainen tehtävä, joka sopii juuri hänen elämäntilanteeseensa ja mielenkiinnon kohteisiinsa. Vapaaehtoisten löytämistä helpottaa myös se, jos vapaaehtoistehtävä on hyvin suunniteltu, ohjeistettu, aikataulutettu ja ohjattu. Vapaaehtoistoimintaan osallistumisesta tulee toisin sanoen tehdä vapaaehtoisille mahdollisimman vaivatonta. Vaikka vapaaehtoisena toimimisessa riittävät tavallisen ihmisen tiedot ja taidot, voi koulutus toimia rohkaisijana toiminnan aloittamiseen. Koulutuksien avulla voidaan lisäksi rekrytoida uusia vapaaehtoisia. Uusien vapaaehtoisten perehdyttämisessä voidaan hyödyntää myös ”kummeja” eli sellaisia henkilöitä, jotka ovat jo mukana vapaaehtoistoiminnassa. Startti vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa näin onkin tehty, kun ”konkarit” on kutsuttu paikalle kertomaan toiminnasta vapaaehtoisen näkökulmasta. (Karreinen 2010, 9-11; Tulikallio & Malinen 2009, 28.)

Vapaaehtoistoiminnalla on kaksi yhteiskunnallista tehtävää. Vapaaehtoistoiminta tarjoaa kansalaisille osallistumismahdollisuuksia ja näin ollen vahvistaa sidettä yksilön ja yhteiskunnan välillä ja ehkäisee osaltaan syrjäytymistä. Samanaikaisesti vapaaehtoistoiminta toimii lisäresurssina hyvinvointiyhteiskunnan palvelujärjestelmässä. Kansalaisareenan (2018a) verkkosivuilla vapaaehtoisuutta kuvataan seuraavalla tavalla: ”Vapaaehtoisuus on toimimista tärkeäksi koetun asian puolesta, maailman muuttamista, epäkohtiin puuttumista, halua tehdä hyvää lähellä tai kaukana ja paljon muuta.” Vapaaehtoisuus voikin varmasti parhaillaan olla kaikkea tätä ja siksi on tärkeää kannustaa mahdollisimman monia ihmisiä vapaaehtoisena toimimiseen. (Mykkänen-Hänninen 2007, 6.)

Vapaaehtoisuus voidaan mieltää kaksisuuntaiseksi prosessiksi, joka hyödyttää sekä tekijäänsä että kohdettaan. Vapaaehtoisena toimiva pääsee tutustumaan uusiin ihmisiin, oppii uusia taitoja, saa uusia kokemuksia, kokee iloa ja parhaimmillaan voimaantuu vapaaehtoistoiminnan kautta. Vapaaehtoinen voi toimia kanssakulkijana toisen ihmisen elämässä niin arjessa kuin juhlassakin. Näin hän antaa lahjaksi aikaansa ja voi vaikuttaa merkittävästi toisen ihmisen hyvinvointiin konkreettisilla teoilla. Sekä vapaaehtoistoiminnan tekijä että toiminnan kohde voivat saada toiminnan seurauksena mielekästä tekemistä, merkitystä ja sisältöä elämään, seuraa ja onnistumisen kokemuksia. (Espoo 2018; Kansalaisareena 2018a; Toimeksi 2017.)

Vapaaehtoistoiminnan avulla voidaan auttaa yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisemisessä, lisätä osallisuutta, edistää taidetta ja kulttuuria, ylläpitää urheiluseuratoimintaa sekä pitää luonto ja ympäristö puhtaana. Vapaaehtoistoiminta edistää myös monin tavoin ihmisten ja eläinten hyvinvointia. Vapaaehtoistoiminnalla voi siis olla hyvinkin laaja-alaisia vaikutuksia, joista olisi hyvä kertoa ihmisille. Kaikki eivät varmasti tiedosta sitä kuinka suuri yhteiskunnallinen merkitys hyvin pienilläkin teoilla voi olla. Vapaaehtoistoiminnan voidaan nimittäin jopa ajatella olevan edellytys sellaisen vahvan yhteiskunnallisen luottamuksen ja sosiaalisen pääoman syntymiselle, joka on yhteiskunnan taloudellisen kehityksen perusta. (Kansalaisareena 2018a; Toimeksi 2017.)

Kolmannes suomalaisista on osallistunut jonkinlaiseen vapaaehtoistoimintaan. Lisäksi noin 60 prosenttia sellaisista henkilöistä, jotka eivät tee vapaaehtoistoimintaa kertovat, että lähtisivät mukaan kysyttäessä. Suomalaisilta löytyy siis kiinnostusta vapaaehtoistoimintaa kohtaan, mutta heillä ei välttämättä ole siitä tarpeeksi tietoa. Tästä johtuen on tärkeää tavoittaa potentiaaliset vapaaehtoiset ja istuttaa ajatus vapaaehtoistoimintaan osallistumisesta heidän päähänsä. Voi olla, että moni olisi valmis olemaan mukana vapaaehtoistoiminnassa, mutta ei ole yksinkertaisesti tullut vain ajatelleeksi tätä vaihtoehtoa. Startti Vapaaehtoistoimintaan -pilotin näkökulmasta tämä tarkoittaa sitä, että infotilaisuudesta tiedottamiseen kannattaa panostaa. Tietenkin myös infotilaisuuden sisällön tulee olla innostava ja selkeä, jotta osallistujat myös lähtevät mukaan vapaaehtoistoimintaan. Tässä opinnäytetyössä pyritäänkin selvittämään sitä, oliko tapahtuma osallistujien mielestä innostava. Tutkimuksessa sivutaan myös tapahtuman markkinointia hieman. Sen tutkiminen laajemmassa mittakaavassa olisi myös mielenkiintoinen jatkotutkimusaihe. (Pessi & Saari 2008, 71, 146.)

Tutkimuksissa on havaittu, että nuorimmat suomalaiset osallistuvat, ikäihmisten ohella, muita enemmän vapaaehtoistoimintaan. Lisäksi he käyttävät siihen enemmän aikaa. Nuoret ovat myös muita valmiimpia auttamaan tuntemattomia ihmisiä. Toisaalta nuorten joukosta löytyvät myös kaikista passiivisimmat auttajat ja nuoret ovat kaikista haluttomimpia sitoutumaan pitkäaikaiseen auttamiseen. Koska nuoret kuitenkin kuuluvat aktiivisimpien vapaaehtoisten joukkoon, olisi heitä hyvä enemmissä määrin lähestyä ja kertoa heille myös mahdollisuudesta lyhytkestoisempiin vapaaehtoisvoimin järjestettäviin projekteihin. Nylundin ja Yeungin (2005,

174) mukaan nuoret lähtevät vapaaehtoistoimintaan usein ystävien kautta. Tämä lisää entisestään nuorten rekrytointipotentiaalia. Mikäli edes yksi kaveriporukan jäsen innostuu toiminnasta, on suuri todennäköisyys, että hän saa houkuteltua loputkin mukaan. Nuoret mainitsivat muita useammin esteeksi vapaaehtoistoimintaan osallistumiselle sen, ettei heitä ole yksinkertaisesti pyydetty toimintaan mukaan tai he eivät ole tulleet ajatelleeksi asiaa. Ehkä Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuutta pitäisi alkaa markkinoimaan esimerkiksi oppilaitoksissa ja panostaa siihen, että tarjolla on myös lyhytkestoisempia tai keikkaluontoisia vapaaehtoistehtäviä. (Pessi & Saari 2008, 57-60, 231-233.)

4 Sosiokulttuurinen innostaminen

Koska opinnäytteen perimmäinen tavoite on espoolaisten innostaminen vapaaehtoistoimintaan, lienee sosiokulttuurisen innostamisen käsitteen avaaminen paikallaan. Sosiokulttuurinen innostaminen syntyi niin käsitteenä kuin toimintanakin Ranskassa toisen maailman sodan jälkeen. Vaikka innostamisella on alusta asti ollut useita määritelmiä, on siinä aina ollut kysymys pedagogisesta tiedostamisesta, osallistumisesta ja sosiaalisen luovuuden liikkeestä. Innostaminen (animation) tulee latinankielisestä sanasta anima, jolla tarkoitetaan elämää tai elähdyttämistä. Käsite on mahdollista johtaa myös sanasta animus, joka viittaa motivaatioon ja liikkeeseen. Innostamista voidaankin pitää elämän antamisena, toimintaan motivoitumisena, suhteeseen asettumisena ja yhteisön puolesta toimimisena. Innostamalla on mahdollista herättää ihmisten tietoisuutta, organisoida toimintaa ja saada ihmiset liikkeelle. Innostamisella pyritään mm. sosiaalisen kommunikaation edistämiseen ja ihmisten välisen vuorovaikutuksen lisäämiseen. Lisäksi sen tarkoituksena on parantaa ihmisten elämän laatua. (Kurki 2000, 11, 19.)

Innostajat voivat toimia joko alalle koulutettuina ammattilaisina tai vapaaehtoisina. Innostaminen syntyi ammattina vapaaehtoistyön pohjalta 1960-luvulla. Ammatillista innostamista voidaan pitää yhteisöjen kehittämiseen liittyvänä sosiaalisen työn tekniikkana ja vastauksena yhteiskunnan tarpeisiin. Innostajana toimiminen edellyttää sitä, että on itse innostunut. Innostaja voi toimia monilla kentillä sekä tasoilla. Työtä voidaan tehdä mm. vanhusten tai nuorten parissa. Innostaminen voi tosin olla myös esimerkiksi yrityksissä tapahtuvaa toimintaa. Innostajat toimivat myös vapaaehtoistyössä ja usein kurssimuotoinen koulutus on riittävää, kun työtä tehdään toiminnan perustasolla. (Kurki 2000, 9, 11-12, 80-81.)

Innostamisen perustason toiminta tapahtuu erilaisissa projekteissa, usein moniammatillisissa työyhteisöissä. Tällöin innostajat toimivat lähinnä erilaisten projektien järjestelijöinä. Perustaso on perinteisin innostajien toiminnan taso. Seuraava eli tekninen taso on puolestaan taso, jolla tapahtuu erilaisten projektien ja ryhmien koordinointi, jolloin vaaditaan jo ammatillista koulutusta, kuten ammattikorkeakoulututkintoa tai alempaa yliopistollista koulutusta. Kolmannella tasolla innostajat toimivat suunnittelun ja tutkimuksen tehtävissä, jotka edellyttää-

vät ylempää yliopistollista koulutusta. Tätä tasoa kutsutaan vastuullisen innostamisen suunnittelun ja evaluoinnin tasoksi. (Kurki 2000, 81.)

Innostamisen rakenteisiin kuuluu aina kolme ulottuvuutta, jotka ovat pedagooginen, sosiaalinen ja kulttuurinen ulottuvuus. Kulttuurisen ulottuvuuden tavoite on ihmisen luovuuden ja ilmaisun kehittyminen. Tällaisessa toiminnassa korostuvat taiteet. Sosiaalisessa ulottuvuudessa keskitytään puolestaan ryhmään ja yhteisöön, jolloin olennaista on ihmisten osallistuminen, jonka kautta tapahtuu integroituminen yhteisöön ja yhteiskuntaan. Kasvatuksellisen ulottuvuuden ytimessä on persoona, jolloin toiminnan tavoitteena on ihmisen persoonallinen kehittyminen, asenteiden muutos, kriittisen ajattelun kehittyminen, oman vastuun tiedostaminen, herkistyminen ja motivaation herääminen. (Kurki & Nivala 2006, 154.)

Sosiokulttuurinen innostaminen voidaan nähdä kasvatuksellisenä toimintamuotona yhteiskunnan parantamiseksi, sillä se tavoittelee kulttuurisen demokratian saavuttamista. Innostamisen avulla pyritään myös luomaan kasvattava, solidaarisuuden arvot tiedostava yhteiskunta, ihmisten oman osallistumisen kautta. Innostamisen tavoitteisiin kuuluu myös ihmisten tietoisuuden herättäminen heidän roolistaan yhteisössään, yhteiskunnassaan ja maailmassa. Ehkä Startti Vapaaehtoistoimintaan infotilaisuuden markkinoinnissa voitaisiin hyödyntää tätä näkökulmaa. Tapahtumaa mainostettaessa voitaisiin herätellä ihmisiä ajattelemaan sitä kuinka meillä kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa yhteisöömme, tässä tapauksessa Espoon, sisällä positiivisesti pienellä vaivalla. (Kurki 2000, 14, 20.)

Innostamisella voidaan ajatella olevan kaksi päätavoitetta. Ensimmäinen tavoite on ”herättää elämää henkiin siellä, missä sitä ei ole”, luoda liikettä, huolestuneisuutta, levottomuutta ja tukea aloitteellisuutta, asioiden täytöntöönpanoa, itsenäistä toimintaa ja vastuuntuntoa. Toisena tavoitteena on ”tukea ja saada liikkeelle niitä kykyjä, jotka jo ovat olemassa”, vaikka ne olisivatkin heikot ja tiedostamattomat. Tässä tapauksessa pyritään motivoimaan, herättämään, vahvistamaan ja koordinoimaan yksilöiden ja ryhmien kykyjä ja voimia sekä heidän osallistumistaan sosiaaliseen, kasvatukselliseen ja kulttuuriseen toimintaan. Osallistuminen ei synny ilman ilman herkistymistä ja motivoitumista. Näin ollen innostamisessa on kiinnitettävä näihin huomiota. Herkistymisellä tarkoitetaan ihmisten herättelemistä puuduttavasta arjestaan. Startin markkinointi on keino herkistyttää espoolaisia. Motivoinnilla puolestaan herätellään juuri tiettyjä intressejä, jolloin saadaan ihmisten huomio kiinnittymään johonkin sellaiseen toimintaan, jonka he itse kokevat oman elämänsä kannalta arvokkaaksi ja merkitykselliseksi. Myös vapaaehtoistoimintaan motivointi voi alkaa jo markkinointivaiheessa, mutta suurin työ ihmisten motivoimiseksi täytyy tehdä infotilaisuudessa. Vapaaehtoistehtävien tulee olla osallistujille itselleen motivoivia, jotta he lähtevät toimintaan mukaan. (Kurki 2000, 23, 133.)

Sosiokulttuurisessa ajattelussa on olennaisessa roolissa ihmisten osallistuminen ja osallistaminen (Riekkinen-Tuovinen 2017). Sosiokulttuurisen näkökulman huomioiminen uusien vapaaeh-

toisten rekrytoimisessa voi ilmetä mm. siinä, että vapaaehtoistoimintaa suunnitellaan yhdessä potentiaalisten vapaaehtoisten kanssa, heidän tarpeidensa ja kiinnostuksensa pohjalta. Vapaaehtoisia on luonnollisesti tarkoituksenmukaista yrittää saada tekemään juuri niitä tehtäviä, joille tarvitaan tekijää. Sosiokulttuurisen innostamisen näkökulmasta on kuitenkin tärkeää, että vapaaehtoistehtäviä ei tarjota vapaaehtoisiksi haluaville täysin valmiina vaan heidän olisi itse jotenkin mahdollista vaikuttaa tehtävien luonteeseen ja näin ollen olla osallisina toiminnan suunnittelussa. Tämä on olennaista siksi, että vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneen innostuksella on vaarana hälvetä mikäli hänelle tarjotaan tehtävää, joka ei ole hänen oman kiinnostuksensa mukainen tai ei muuten sovi hänen elämäntilanteeseensa.

Riekkinen-Tuovinen (2018, 54) toteaa, että ”sosiokulttuurinen innostaminen perustuu henkilön, persoonan, omaan osallistumiseen.” Hänen mukaansa (2018, 50) ”sosiokulttuurisuudessa korostuu henkilön elämänsä merkitys ja yksilöllisten elämän kokemusten ja elämänvaiheiden linkittyminen yhteiskunnan historialliskulttuuriseen kontekstiin.” Uusien vapaaehtoisten rekrytoimisen näkökulmasta tämä tarkoittaa sitä, että vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneiden omat elämäntilanteet ovat merkityksellisiä toiminnan suunnittelun kannalta. Heidän elämänsäkokemuksiaan voidaan myös hyödyntää vapaaehtoistoiminnan suunnittelussa esimerkiksi niin, että vapaaehtoinen voi toimia vertaisena samanlaisen elämäntilanteen kokeneelle henkilölle. Lisäksi toiminnan suunnitteluun vaikuttaa nykyinen yhteiskunnallinen tilanne ja eletty aika esimerkiksi niin, että tällä hetkellä vapaaehtoisia kaivataan mm. ystäviksi maahanmuuttajille. Tavoitteena sosiokulttuurisessa innostamisessa on Riekkisen-Tuovisen (2018, 54) mukaan ”syvällisen sosiaalisen muutoksen aikaansaaminen niin ihmisen omassa elämässä ja toiminnassa, kuin esimerkiksi laajemmin yhteiskunnassa”. Vapaaehtoistoiminnan kohdalla aikaansaatu sosiaalinen muutos voi olla hyvinkin vaikuttava niin yksilöllisellä kuin yhteiskunnallisellakin tasolla. Siksi uusien vapaaehtoisten löytäminen Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuksien järjestämisessä mukana oleville yhteisöille olisi äärimmäisen merkityksellistä.

5 Tutkimusprosessi

Tässä kappaleessa kerrotaan tutkimuksen toteuttamisesta prosessina. Aluksi esitellään tutkimuksen tarkoitus ja tavoite sekä tutkimuskysymykset. Tämän jälkeen kuvataan tutkimusmenetelmiä yksityiskohtaisemmin.

5.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tavoite sekä tutkimuskysymykset

Tutkimuksen tarkoituksena oli koota yhteenveto Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuksien yhteydessä kerätyistä palautteista ja selvittää kuinka moni Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen osallistuneista aloitti vapaaehtoistoiminnan tilaisuuden innostamana. Tarkoituksena oli myös selvittää mitä tekijöitä infotilaisuuksiin osallistuneet pitivät tilaisuudessa innostavina ja kuinka osallistujat itse kehittäisivät tilaisuuden sisältöä. Työn tavoitteena oli ke-

hittää tilaisuutta niin, että yhä useampi innostuisi toiminnasta ja selvittää mitä eri kanavia pitkin tieto infotilaisuudesta tavoittaisi espoolaiset parhaiten. Tutkimusprosessiin sisältyi vuosien 2015 ja 2017 välillä kerättyjen palautteiden kokoaminen yhtenäiseksi raportiksi ja palautteiden analysointi sekä kyselytutkimuksen toteuttaminen tilaisuuksiin osallistuneille.

Tutkimuskysymykset kyselytutkimuksessa:

1. Miten taustatekijät ovat yhteydessä vapaaehtoistoiminnan aloittaneisiin?
2. Kuinka vastaajat arvioivat ja kehittäisivät tilaisuuden sisältöä?
3. Mitkä markkinointikanavat ovat olleet tehokkaimpia Startista tiedottamisessa?

5.2 Tutkimusmenetelmät: aineistonkeräys ja analysointi

Tätä opinnäytettä voidaan pitää kehittämistutkimuksena, sillä se tähtää muutokseen (Kananen 2015, 76). Opinnäytetyön avulla saatuja tutkimustuloksia oli nimittäin tarkoitus hyödyntää Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden kehittämisessä. Myöhemmin tarkoitus muokkaantui sen ideoimiseksi, millaisia elementtejä tilaisuudesta voitaisiin jatkossa hyödyntää mikäli Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuksien järjestämisestä luovuttaisiin kokonaan ja vapaaehtoisten rerytoimisen tapoja lähdettäisiin kehittämään eteenpäin.

Opinnäytetyö toteutettiin tutkielman muodossa yhdistelemällä kvantitatiivista ja kvalitatiivista tutkimusotetta. Perimmäisenä tarkoituksena tutkimuksessa oli kuitenkin, kvalitatiivisen tutkimuksen tavoin, paljastaa odottamattomia seikkoja ja lähtökohtana oli aineiston monitahoinen ja yksityiskohtainen tarkastelu (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 1997, 195). Tutkimuksessa ei ollut oleellista minkään teorian tai hypoteesin testaaminen, kuten kvantitatiivisissa tutkimuksissa yleensä on, vaan sellaisten mahdollisesti yllättävienkin seikkojen paljastaminen, joista olisi hyötyä EJY ry Kansalaistoiminnan keskus Unelman toiminnassa heidän rekrytoidessaan uusia vapaaehtoisia.

Tiedonkeruumenetelminä opinnäytetyössä toimivat sähköpostitse lähetetty kyselylomake, EJY ry Kansalaistoiminnan keskus Unelmalta saadut koulutusmateriaalit ja palautelomakkeet sekä aikaisempiin vapaaehtoisuuutta ja sosiokulttuurista innostamista käsitteleviin teorioihin perehtyminen lähdekirjallisuuden avulla. Kyselylomakkeen käyttö tiedonkeruumenetelmänä tuntui opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa perustellulta, sillä olisi ollut, opinnäytetyön laajuuden huomioon ottaen, mahdotonta esimerkiksi haastatella kaikkia infotilaisuuksiin osallistuneita. Opinnäytetyön tilaajan toiminnan kehittämisen kannalta oli myös olennaista saada mahdollisimman kattava määrä vastauksia, jonka kyselylomakkeen käyttö onnistuessaan mahdollistaa. Kyselylomakkeen valintaa tiedonkeruumenetelmäksi voidaan perustella myös sillä, että tutkimukseen osallistuvilla oli mahdollisuus itse valita vastausajankohtansa, jolloin tapaamisten sopimiseen ei mennyt turhaa aikaa.

Vaikka kyselyjä pidetäänkin perinteisesti määrällisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmänä, ajoi kyselylomake tässä tutkimuksessa asiansa myös laadullisen tutkimuksen tavoitteita ajatellen. Kyselyssä oli nimittäin avoimia kohtia, joihin tutkittavat saivat kuvailla mielipiteitään ja kehitysehdotuksiaan. Suurin osa kyselyn kysymyksistä oli kuitenkin strukturoituja eli vastausvaihtoehdoilla varustettuja, joten sen avulla saatiin laadullisen tiedon lisäksi myös määrällistä tietoa. Kyselytutkimuksen etuihin kuuluvat pienet kustannukset, anonyymisyys, suhteellisen nopea aineistonkeruu ja objektiivisyys. Objektiivisuudella tarkoitetaan sitä, että tutkija ei vaikuta tutkimustulokseen (Vilka 2007, 13). Tutkimustulosten luotettavuutta parantava seikka, kyselylomaketta käytettäessä on se, että kysymys esitetään kaikille tutkittaville täysin samassa muodossa. (Kananen 2015, 74, 81, 202.)

Kyselylomakkeen käyttöön tiedonkeruumenetelmänä liittyy valitettavasti myös haittapuolia. Näitä ovat mm. alhainen vastaamishalukkuus, joustamattomuus ja mahdolliset virheet kysymyksissä, joita ei voida korjata aineistonkeruun yhteydessä samoin kuin haastattelussa. Kyselylomakkeeseen aineistonkeruumenetelmänä sisältyy myös väärinymmärtämisen vaara, jota voidaan kuitenkin pienentää selkeillä vastusohjeilla, selkeällä lomakkeella ja lomakkeen esitestauksella. Lisäksi verkkotutkimuksen ongelmiin kuuluvat roskapostivaara, vanhentuneet sähköpostiosoitteet, tekniset ongelmat yhteyksissä ja ohjelmissa, tulosten ja otoksen vinoumat, vastaajien osaamistaso sekä otantamenetelmät. Eräs verkkokyselyjen suurimmista haasteista on kuitenkin alhainen vastausprosentti. Verkkokyselyn toteuttamisessa tuleekin ottaa huomioon useita asioita, jotta vastausprosentti muodostuisi mahdollisimman korkeaksi. Huomioitavia seikkoja ovat mm. oikea kohderyhmä, ennakkoinformointi tutkimuksesta, sähköpostin otsikointi, sähköpostin napakkuus ja motivointi, lomakkeen ulkoasu, helpot kysymysmuodot, kyselyn pituus ja sen ajoittaminen aamuun, karhuviestit ja luottamuksellisuus. Tuloksia analyoimassa on myös syytä pohtia, ketkä ovat jättäneet vastaamatta kyselyyn. (ks. Kananen 2015, 202, 215; Valli 2015, 44-46.)

Kyselylomake pyrittiin pitämään lyhyenä ja ytimekkäänä, jotta vastaajat säilyttäisivät mielenkiintonsa lomakkeen alusta loppuun saakka. Kyselyssä oli yhteensä 11 kysymystä, joista neljä kartoitti vastaajan taustatietoja. Lomakkeessa oli sekä avoimia että suljettuja kysymyksiä. Kysymykseen kaksi sisältyi kuusi alakohtaa, joiden avulla selvitettiin tilaisuuden eri tekijöiden innostavuutta vapaaehtoistoimintaan. Eri tekijöiden innostavuutta mitattiin 5-portaisella Likertin järjestysasteikolla. Kyseessä olisi siis asenneasteikko, jolla mitattiin havaintoyksikönä olevan vastaajan mielipidettä. Pituuden lisäksi lomakkeen suunnittelussa kiinnitettiin huomiota ulkoasuun, joka pyrittiin pitämään siistinä ja miellyttävänä. Samaa aihetta koskevat kysymykset mm. ryhmiteltiin otiskoiduiksi kokonaisuusiksi, jotta lomakkeen ulkoasu selkiytyisi. Myös kysymysten loogiseen etenemiseen ja vastausohjeiden selkeyteen kiinnitettiin huomiota, sillä näillä tekijöillä on lähdekirjallisuuden mukaan vaikutusta vastausprosenttiin. (ks. Heikkilä 2010, 48; Valli 2015, 43; Vilka 2007, 45.)

Tämän tutkimuksen perusjoukko ovat kaikki Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen osallistuneet henkilöt. Perusjoukolla viitataan niihin, joista tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita eli siihen joukkoon, josta tutkimuksessa halutaan tehdä päätelmiä. Otoksella tarkoitetaan puolestaan niitä, jotka ovat tulleet tutkimukseen valituiksi vastaajiksi. Tässä tapauksessa otoksen muodostavat sellaiset Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuksiin osallistuneet henkilöt, jotka antoivat sähköpostiosoitteensa infotilaisuuden päätteeksi. Otantana eli menetelmänä, jolla otos poimitaan perusjoukosta, toimi tässä tutkimuksessa kokonaisotanta. Toisin sanoen koko perusjoukko otettiin mukaan tutkimukseen, sillä tutkimusaineisto on pieni. (ks. Vehkalahti 2014, 43; Vilka 2007, 51-52.)

Ennen varsinaisen kyselyn lähettämistä kyselyä testattiin neljällä henkilöllä ja kyselyä muokattiin vielä tämän jälkeen hieman. Varsinainen kysely lähetettiin 57 henkilölle 4.12.2017 ja vastausaikaa annettiin viikko eli 11.12.2017 asti. Tutkittaville lähetettyyn sähköpostiviestiin sisältyi tutkimuslomakkeen lisäksi myös saatekirje. Infotilaisuuteen osallistuneille lähetettiin muistutus kyselystä 7.12.2017. Valitettavasti kyselyyn oli vastausajan päätyttyä tullut vain kuusi vastausta ja vastausaikaa annettiin vielä 15.12.2017 saakka. Lopulta kyselyyn vastasi kahdeksan henkilöä. Kyselyn vastausprosentti oli siis vain 14 eikä kysely näin ollen ole yleistettävissä kaikkiin infotilaisuuteen osallistuneisiin. Tutkittavia olisi ollut mahdollista pyytää vielä haastateltaviksi Kansalaistoiminan keskus Unelman tiloihin, jotta lomakkeista saatua suppeaksi jäänyttä tietoa olisi kyetty täydentämään. Tähän ei kuitenkaan valitettavasti ollut tämän tutkimuksen puitteissa enää riittäviä aikaresursseja. Onneksi tutkimusaineistona oli kuitenkin mahdollista hyödyntää myös palautelomakkeita.

Kyselyaineiston käsittely alkoi vastausajan päätyttyä lomakkeilla saadun aineiston tarkistamisella. Kaikki lomakkeet oli täytetty asianmukaisesti, joten tutkimusaineistoa ei ollut tarvetta karsia. Aineiston käsittelyyn liittyi tarkistamisen lisäksi määrällisen aineiston syöttäminen SPSS-ohjelmaan, joka mahdollisti aineiston tutkimisen numeraalisesti. Ennen tietojen syöttämistä tilasto-ohjelmaan, lomakkeet numeroitiin juoksevilla numerolla, jotta yksittäisestä havaintoyksiköstä tallennettuja tietoja oli tarvittaessa mahdollista tarkistaa. Numeroinnin jälkeen jokaisen havaintoyksikön kaikki määrälliset tiedot tallennettiin taulukkoon eli havaintomatriisiin. Avoimet vastaukset eli tutkimuksen laadullinen aineisto analysoitiin luokittelemalla. Laadullinen aineisto siis jaettiin erilaisiin luokkiin siten, että tiettyyn luokkaan sijoitetut vastaukset jakoivat samoja ominaisuuksia.

Tutkimustulokset esitettiin havainnollisesti pylväs- ja piirakkakuvioiden sekä taulukoin. Tuloksista muodostettiin piirakkakuviota eli sektoridiagrammi silloin, kun haluttiin esittää kunkin muutujan suhteellinen osuus koko aineistossa. Pylväskuviota käytettiin puolestaan silloin, kun tarkoituksena oli kuvata havaintojen määrää luokassa. Aineistoa myös ristiintaulukoitiin, sillä tutkimuksen avulla haluttiin selvittää, oliko taustamuuttujilla jotain vaikutusta vapaaehtoistoiminnan aloittamiseen.

6 Tulokset

Tässä kappaleessa käsitellään tutkimustuloksia. Ensimmäisessä osiossa käydään läpi infotilaisuuksien yhteydessä kerättyjen palautteiden sisältöä. Toisessa osiossa paneudutaan puolestaan tutkimusprosessin aikana toteutetun verkkokyselyn tuloksiin.

6.1 Palautteiden sisältö

Jokaisen infotilaisuuden päätteeksi osallistujia pyydettiin täyttämään palautelomake. Lomake oli eri kerroilla hieman erilainen ja samoja asioita saatettiin kysyä eri tavoin. Yleisin eroavuus palautelomakkeissa oli se, että välillä kysymyksissä viitattiin tilaisuuteen ja välillä koulutukseen. Parhaimmillaan yksittäiseen kysymykseen saatiin 76 vastausta. Tässä kappaleessa käsitellään lokakuun 2015 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana järjestettyjen viiden infotilaisuuden aikana kerättyjen palautelomakkeiden sisältöä.

Ensimmäisessä infotilaisuudessa osallistujilta kysyttiin avoimella kysymyksellä kuinka tyytyväisiä he olivat koulutukseen. Muilla kerroilla tätä kysymystä ei esitetty. Yleisesti ottaen vastaajat vaikuttivat olleen erittäin tyytyväisiä koulutukseen. Avoimiin vastauksiin oli kirjattu mm. vastaukset ”erittäin tyytyväinen”, ”tosi tyytyväinen” ja ”oikein tyytyväinen”. Lisäksi kaksi vastaajaa oli vastannut olleensa yksinkertaisesti ”tyytyväinen”. (Espoon vapaaehtoisverkosto 2015b.)

Paljon kiitosta tapahtuman järjestäjät saivat ”mukavasta tunnelmasta”. Eräs vastaaja mm. luonnehti ilmapiiriä ”tosi myönteiseksi ja avoimeksi”. Lisäksi tapahtuman järjestäjiä, toimijoita ja muita ohjaajia keuhuttiin ”motivoituneiksi ja hyvin valmistautuneiksi asian esittelyyn”, ”hyviksi, työhönsä innostuneiksi ja sellaisiksi, jotka osasivat siirtää oman innostuksensa kuuli-joihin” sekä ”innostaviksi ja iloisiksi”. Erään vastaajan mielestä koulutukseen sisältyi sen sijaan ”ehkä hieman liikaa ulkolukua kalvoista”. Tämä oli eräs ainoista negatiivisista palautteista, jota koulutus sai tyytyväisyys-kysymykseen. (Espoon vapaaehtoisverkosto 2015b.)

Monet vastaajat olivat iloisia siitä, että tilaisuudessa esiteltiin eri tahoja, joiden kautta vapaaehtoiseksi voi ryhtyä sekä erilaisia vapaaehtoistehtäviä. Joku vastaajista mainitsi, että tilaisuudessa ”sai yleiskuvan Espoon vapaaehtoisjärjestöjen tehtävistä”. Eräs vastaaja puolestaan totesi, että tilaisuudessa tuli ilmi ”hyviä asioita, joita pitää ottaa huomioon vapaaehtoisuudessa”. Lisäksi mainittiin, että koulutuksessa tuli paljon tietoa ja oli ”kiva tavata muita ihmisiä”. Tilaisuudessa käytyjä keskusteluja luonnehdittiin mielenkiintoisiksi. (Espoon vapaaehtoisverkosto 2015b.)

Koulutusta kuvailtiin ”antoisaksi”, ”hyväksi”, ”hyvin organisoiduksi”, ”hyväksi peruskoulutukseksi”, ”sopivan mittaiseksi suhteessa sisältöön” ja ”hyväksi tietopakettiä”. Eräs vastaaja sanoi koulutuksen olleen ”ok” ja mainitsi lisäksi, että sähköpostilla varmistus osallistumisesta

oli hyvä ja, että hän itse kiinnostui kulttuurikaverien toiminnasta. Joku vastaajista koki koulutuksen olleen ”ajan puutteen vuoksi melko suppea”. Hän tosin lisäsi, että ”kysymykset lopussa oli erittäin hyviä, joista voisi ottaa vinkkiä seuraaviin kursseihin”. Eräs vastajista sanoi koulutuksen olleen ”ihan ok”. Samainen vastaaja koki jotkin ryhmätyöt ”vähän erikoisiksi”. Hän kuitenkin piti viimeisestä ”tori”-osioista ja luonnehti sen olleen ”juuri sitä mitä odotin”. (Espoon vapaaehtoisverkosto 2015b.)

Infotilaisuuteen osallistutuneilta kysyttiin kaikilla kerroilla, väittämän muodossa, antoiko koulutus varmuutta vapaaehtoisena toimimiseen. Osalla kerroista väittämässä käytettiin sanan tilaisuus sijaan sanaa koulutus ja vapaaehtoisena toimimisen sijaan vapaaehtoisena olemista. Vastausvaihtoehdot esitettiin 5-portaisella Likertin asteikolla, jossa numero viisi viittasi siihen, että vastaaja on väittämästä täysin samaa mieltä ja numero yksi siihen, että vastaaja on siitä täysin eri mieltä. Kuvioon 1 on koottu yhteenveto vastauksista. Diagrammissa käytetään termejä tilaisuus ja vapaaehtoisena toimiminen, sillä suurimmassa osassa palautelomakkeita käytettiin niitä tämän kysymyksen kohdalla.

Yhteensä kysymykseen saatiin vastauksia 73 kappaletta. Valtaosa vastaajista oli joko täysin tai osin samaa mieltä siitä, että tilaisuus antoi varmuutta vapaaehtoisena toimimiseen. Noin viideosa vastaajista ei ollut asiasta samaa eikä eri mieltä ja vain kaksi vastaajaa oli asiasta osin eri mieltä. Kukaan 73 vastaajasta ei ollut siitä täysin eri mieltä. Voidaan siis päätellä, että tilaisuus onnistui antamaan osallistujille varmuutta vapaaehtoisena toimimiseen erittäin hyvin. (Espoon vapaaehtoisverkosto 2015b; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016b; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016c; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016d; Espoon vapaaehtoisverkosto 2017c.)

Tilaisuus antoi varmuutta vapaaehtoisena toimimiseen

Kuvio 1: Vastaajien arvio siitä antoiko tilaisuus varmuutta vapaaehtoisena toimimiseen

Jokaisessa palautelomakkeessa kysyttiin oppivatko tilaisuuteen osallistuneet tilaisuudessa uutta. Asiaa kysyttiin eri tilaisuuksien yhteydessä eri tavoin. Osassa palautelomakkeista käytettiin sanaa tilaisuus ja osassa sanaa koulutus. Joissain lomakkeissa kysyttiin oppivatko osal-

listujat uutta ”tilaisuuden aikana” ja joissain ”tilaisuudessa”. Vastausvaihtoehdot kysymykseen esitettiin 5-portaisella Likertin järjestysasteikolla. Kuvioon 2 on kerätty yhteenveto vastauksista, joita oli yhteensä 76. Jopa 84 prosenttia vastaajista ilmoitti olleensa joko täysin tai osin samaa mieltä siitä, että he oppivat tilaisuudessa uutta. Vastaajista yhdeksän ei ollut asiasta samaa eikä eri mieltä ja vain kaksi vastaajaa oli asiasta osin eri mieltä. Vain yksi 73 vastaajasta oli siitä täysin eri mieltä. Tilaisuuden voidaan siis päätellä olleen opettavainen. (Espoon vapaaehtoisverkosto 2015b; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016b; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016c; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016d; Espoon vapaaehtoisverkosto 2017c.)

Kuvio 2: Vastaajien arvio siitä oppivatko he uutta tilaisuudessa

Kaikissa palautelomakkeissa kysyttiin tilaisuuden selkeydestä. Osassa lomakkeista käytettiin sanan koulutus tilalla sanaa tilaisuus. Vastausvaihtoehdot kysymykseen esitettiin asenneasteikolla 1-5. Kuvioon 3 on koottu vastaukset tilaisuuden selkeyttä koskien. Vastauksia saatiin kysymykseen yhteensä 76. Jopa 90 prosenttia vastaajista oli joko täysin tai osin samaa mieltä siitä, että tilaisuuden sisältö oli selkeä. Vastaajista seitsemän ei ollut asiasta samaa eikä eri mieltä ja vain yksi vastaaja oli siitä täysin eri mieltä. Tilaisuus vaikuttaa siis olleen selkeä kokonaisuus. (Espoon vapaaehtoisverkosto 2015b; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016b; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016c; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016d; Espoon vapaaehtoisverkosto 2017c.)

Tilaisuuden sisältö oli selkeä

Kuvio 3: Vastaajien arvio tilaisuuden selkeydestä

Ainoastaan helmikuussa 2016 järjestetyn tilaisuuden palautelomakkeessa kysyttiin tilaisuuden koulutuksellisen osion tarpeellisuudesta. Vastausvaihtoehdot esitettiin järjestysasteikolla 1-5. 23 vastaajasta noin 83 prosenttia oli joko täysin tai osin samaa mieltä siitä, että koulutuksellinen osio oli tarpeellinen, kuten kuviosta 4 voidaan havaita. Kukaan ei ollut asiasta eri mieltä. Lisäksi neljä vastaajaa ilmoitti, että ei ollut asiasta samaa eikä eri mieltä. Tilaisuuden koulutuksellisesta osiosta ei siis varmaan kannata ainakaan luopua. (Espoon vapaaehtoisverkosto 2016b.)

Koulutuksellinen osio oli tarpeellinen

Kuvio 4: Vastaajien arvio koulutuksellisen osion tarpeellisuudesta

Kaikissa palautelomakkeissa tiedusteltiin sitä vastasiko koulutus osallistujan odotuksia. Vastausvaihtoehdot esitettiin tämänkin kysymyksen kohdalla 5-portaisella järjestysasteikolla ja kuten aiemmissakin väitteissä, myös tämän kysymyksen kohdalla käytettiin vuoroin sanaa koulutus ja vuoroin sanaa tilaisuus. Kuviosta 5 näkee vastausten jakautumisen eri osa-alueisiin suhteen vastasiko tilaisuus osallistujien odotuksia. Vastauksia oli yhteensä 75 ja vastaajista 87 prosenttia oli joko täysin tai osin samaa mieltä siitä, että tilaisuus vastasi heidän odotuksiaan. Vastaajista seitsemän ei ollut asiasta samaa eikä eri mieltä ja vain kaksi vastaajaa oli siitä osin ja yksi täysin eri mieltä. Tilaisuutta voidaan siis pitää tältä osin onnistuneena.

(Espoon vapaaehtoisverkosto 2015b; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016b; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016c; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016d; Espoon vapaaehtoisverkosto 2017c.)

Tilaisuus vastasi odotuksiani

Kuvio 5: Vastaajien arvio siitä vastasiko tilaisuus heidän odotuksiaan

Kaikissa vuonna 2016 järjestetyissä infotilaisuuksissa osallistujilta tiedusteltiin autoiko pikatreffit-osio heitä löytämään itselleen sopivan vapaaehtoistehtävän. Kuvioon 6 on kerätty kaikki vuoden 2016 vastaukset koskien pikatreffit-osion vaikutusta vapaaehtoistehtävän löytymiseen. Yhteensä vastauksia oli 42. 78 prosenttia vastaajista oli joko täysin tai osin samaa mieltä siitä, että pikatreffit-osioista oli apua vapaaehtoistehtävän löytymisessä. Vastaajista seitsemän ei ollut asiasta samaa eikä eri mieltä ja vain kaksi vastaajaa oli siitä joko osin ja täysin eri mieltä. Pikatreffit-osion säilyttäminen osana infotilaisuutta lienee näin ollen järkevää. (Espoon vapaaehtoisverkosto 2016b; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016c; Espoon vapaaehtoisverkosto 2016d.)

Pikatreffit-osio auttoi löytämään sopivan vapaaehtoistehtävän

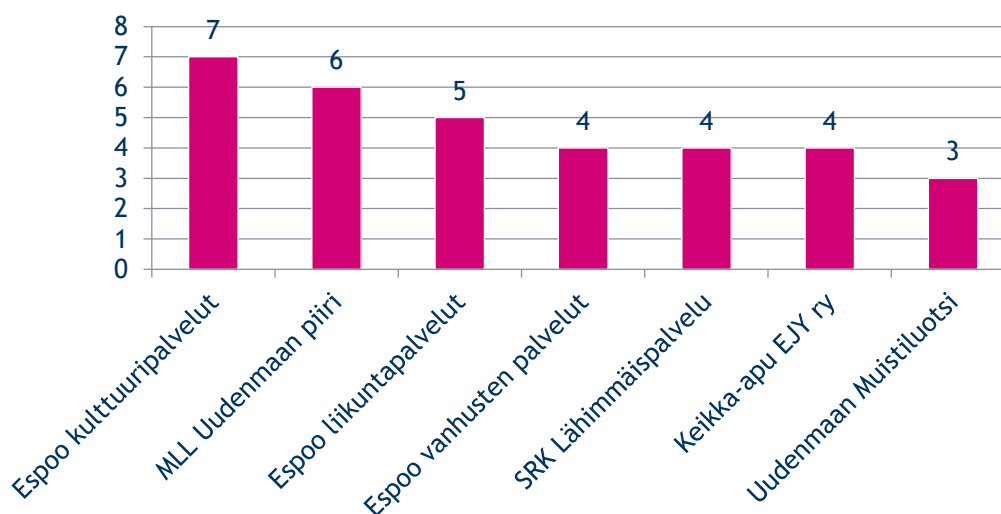
Kuvio 6: Vastaajien arvio siitä autoiko Pikatreffit-osio heitä löytämään sopivan vapaaehtoistehtävän

Vuoden 2017 huhtikuussa järjestetyn tilaisuuden yhteydessä osallistujilta kysyttiin autoiko tilaisuus heitä löytämään sopivan vapaaehtoistehtävän. Tällä kertaa ei siis kysytty pikatreffit-osion vaikutuksesta vapaaehtoistehtävän löytymisessä vaan tilaisuuden vaikutuksesta kokonaisuutena vapaaehtoistehtävän löytymiseen. Kumpikaan kahdesta palautelomakkeen täyttäneestä osallistujasta ei ollut samaa eikä eri mieltä siitä, että tilaisuus olisi auttanut heitä löytämään sopivan vapaaehtoistehtävän. (Espoon vapaaehtoisverkosto 2017c.)

Kaikilla muilla kerroilla paitsi viimeisessä infotilaisuudessa, osallistujilta kysyttiin minkä yhteisön toiminta herätti heissä mielenkiintoa. Ensimmäisellä kerralla vuonna 2015 järjestetyssä infotilaisuudessa kysymys esitettiin osallistujille pyytämällä heitä laittamaan ruksi sen yhteisön kohdalle luettelossa, jonka toimintaan he aikovat osallistua. Kuvioon 7 on koottu ensimmäisen infotilaisuuden tulokset sen suhteen minkä tahojen toiminta herätti osallistujien mielenkiinnon. Kiinnostus eri tahoja kohtaan näyttää jakaantuneen suhteellisen tasaisesti kuitenkin niin, että eniten kiinnostusta osallistujissa herättivät Espoon kulttuuripalvelut ja MLL Uudenmaanpiiri. Uudenmaan Muistiluotsi herätti puolestaan vähiten kiinnostusta osallistujissa. (Espoon vapaaehtoisverkosto. 2015b.)

Toiminta, johon aiot osallistua

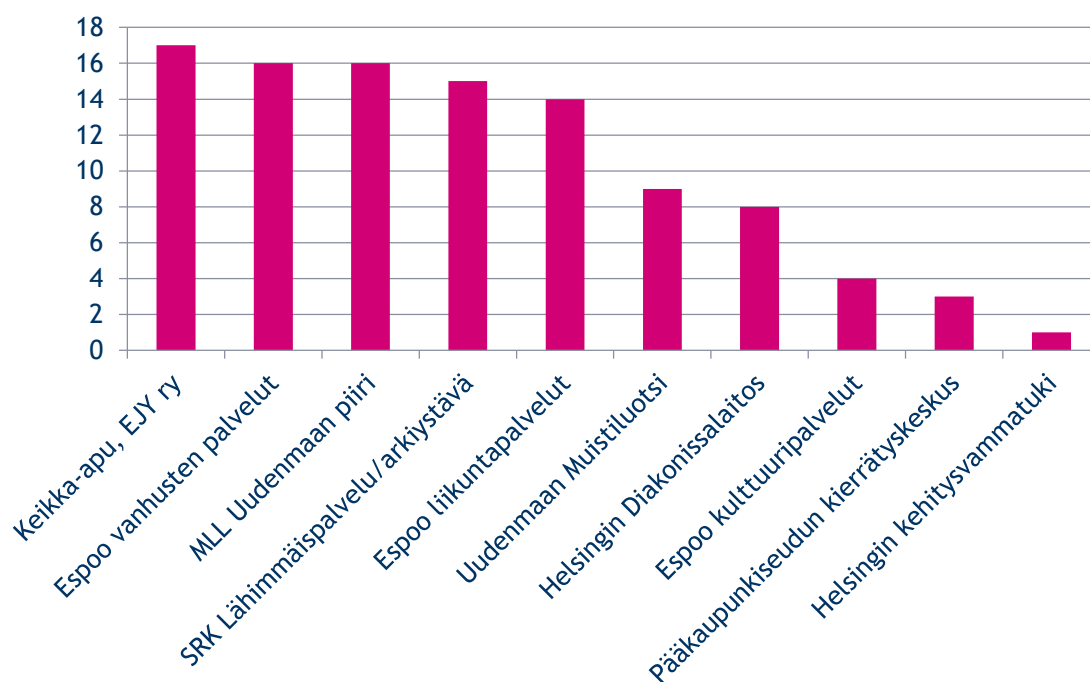

Kuvio 7: Vastaajien kiinnostuksen jakautuminen eri toimintavaihtoehtojen kesken

Vuoden 2016 infotilaisuuksissa osallistujien kiinnostusta eri yhteisöjen toimintaa kohtaan tiedusteltiin luettelemalla kaikki tilaisuudessa esitellyt yhteisöt kuten vuonna 2015. Tällä kertaa osallistujaa ei kuitenkaan pyydetty ruksittamaan sen yhteisön kohdalta, jonka toimintaan hän aikoo osallistua vaan sen yhteisön kohdalta, jonka puolesta osallistuja haluaa häneen oltavan yhteyksissä. Kuvioista 8 voidaan havaita mitkä yhteisöt herättivät vuonna 2016 järjestetyissä infotilaisuuksissa osallistujien kiinnostuksen. Eniten osallistujat kiinnostuivat EJY ry:n järjestämästä Keikka-apu-toiminnasta. Erytistä mielenkiintoa herättivät myös mm. Espoon vanhus-

ten palvelut, MLL Uudenmaan piiri, SRK:n Lähimmäispalvelu/Arkiystävä-toiminta sekä Espoon liikuntapalvelut. Vähiten kiinnostusta herättivät Espoon kulttuuripalvelut, pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus ja Helsingin kehitysvammaatuki. (Espoon Vapaaehtoisverkosto. 2016a.)

Yhteisö, josta haluatte teihin oltavan yhteydessä

Kuvio 8: Vastaajien yhteydenotto-halukkuuden jakautuminen eri yhteisöjen välillä

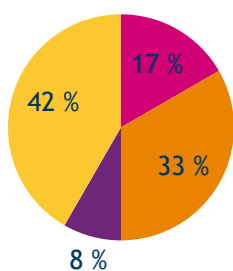
6.2 Kyselyn tulokset

Tässä kappaleessa käsitellään tutkimusprosessin aikana kerätyn kyselyaineiston tuloksia. Aineisto koostuu kahdesta osasta - kyselyn testiversioon saaduista neljästä vastauksesta ja varsinaisen kyselyn kahdeksasta vastauksesta, joista tehdään kappaleessa yhteenveto. Yhteensä vastauksia on 12. Kyselyn yhteydessä vastaajilta tiedusteltiin muutamia taustamuuttujia, joita olivat vastaajan sukupuoli, ikä, työllisyystilanne ja se oliko vastaaja toiminut vapaaehtoisena ennen Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen osallistumista. Vastaajista vain kaksi oli miehiä eli kyselyyn vastanneista yli 80 prosenttia oli naisia. Vastaajista puolet oli toiminut vapaaehtoisena jo ennen infotilaisuuteen osallistumista ja puolet ei ollut toiminut ennen tilaisuutta vapaaehtoisena. Valtaosa kyselyyn vastanneista oli yli 50-vuotiaita ja suurin osa vastaajista oli joko työssä käyviä tai eläkeläisiä.

Kuvioon 9 on koottu vastausten jakautuminen vapaaehtoistoiminnan aloittamisen suhteen. Kaiken kaikkiaan testikyselyyn ja varsinaiseen kyselyyn vastanneista 12 vastaajasta kaksi ryhtyi toimimaan vapaaehtoisena säännöllisesti ja neljä satunnaisesti. Lisäksi yksi vastaaja il-

moitti ryhtyneensä vapaaehtoiseksi, mutta toiminta ei ollut ollut häntä varten. Toisin sanoen yli puolet kyselyyn vastanneista ainakin kokeili vapaaehtoisena toimimista. Loput viisi vastaajaa ei ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä.

Ryhdyttekö vapaaehtoiseksi jossakin Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa esitellyistä tehtävistä?

- Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena säännöllisesti
- Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena satunnaisesti
- Ryhdyin vapaaehtoiseksi, mutta toiminta ei ollut minua varten

Kuvio 9: Vastaajien jakautuminen sen mukaan aloittivatko he vapaaehtoisena toimimisen

Taulukkoon 1 on eritelty vastaajien jakaantuminen sukupuolittain eri ryhmiin vapaaehtoiseksi ryhtymistä koskevan kysymyksen kohdalla. Kyselyyn vastasi vain kaksi miestä. Heistä toinen ilmoitti ryhtyneensä toimimaan vapaaehtoisena satunnaisesti ja toinen kertoi, ettei ollut ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä. Lisäksi neljä naista ilmoitti, että ei ollut ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä ja yksi kertoi ryhtyneensä vapaaehtoiseksi, mutta toiminta ei ollut häntä varten. Kyselyyn vastanneista naisista puolet ryhtyi toimimaan vapaaehtoisena joko satunnaisesti tai säännöllisesti.

Taulukko 1: Vastaajien jakautuminen sukupuolen ja vapaaehtoiseksi ryhtymisen mukaan

Ryhdyttekö vapaaehtoiseksi jossakin Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa esitellyistä tehtävistä?	Sukupuoli		Total
	Mies	Nainen	
Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena säännöllisesti	0 0,0%	2 20%	2 17%
Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena satunnaisesti	1 50,0%	3 30%	4 33%
Ryhdyin vapaaehtoiseksi, mutta toiminta ei ollut minua varten	0 0,0%	1 10%	1 8%
En ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä	1 50,0%	4 40%	5 42%
Total	2 100,0%	10 100,0%	12 100,0%

Taulukosta 2 voidaan havaita miten vapaaehtoiseksi ryhtyneet jakautuivat iän mukaan. Vain kaksi vastaajaa ilmoitti ryhtyneensä toimimaan vapaaehtoisena säännöllisesti. Toinen heistä oli alle 18-vuotias ja toinen 51-65-vuotias. Satunnaisesti vapaaehtoisena ryhtyi toimimaan yksi 26-35-vuotias, yksi 51-65-vuotias sekä kaksi yli 65-vuotiasta. Eräs 51-65-vuotias ilmoitti ryhtyneensä vapaaehtoiseksi, mutta toiminta ei ollut häntä varten. Yksi 26-35-vuotias vastaaja sekä kaksi 51-65-vuotiasta ja kaksi yli 65-vuotiasta ilmoitti, että ei ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä.

Taulukko 2: Vastaajien jakautuminen iän ja vapaaehtoiseksi ryhtymisen mukaan

Ryhdyittekö vapaaehtoiseksi jossakin Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa esitellyistä tehtävistä?	Ikä			Total
	alle 35	51-65	Yli 65	
Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena säännöllisesti	1 33%	1 20%	0 0,0%	2 17%
Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena satunnaisesti	1 33%	1 20%	2 50%	4 33%
Ryhdyin vapaaehtoiseksi, mutta toiminta ei ollut minua varten	0 0,0%	1 20%	0 0,0%	1 8%
En ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä	1 33%	2 40%	2 50%	5 42%
Total	3 100,0%	5 100,0%	4 100,0%	12 100,0%

Taulukosta 3 nähdään vapaaehtoistoiminnan aloittaneiden jakaantuminen työllisyystilanteen mukaan. Työssä käyvistä yli puolet aloitti vapaaehtoisena toimimisen joko säännöllisesti tai satunnaisesti. Loput työssä käyvistä ei ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä. Myös eläkeläisistä lähes puolet ilmoitti, että ei ollut ryhtynyt vapaaehtoiseksi. Osa ryhtyi kuitenkin toimimaan vapaaehtoisena satunnaisesti. Lisäksi yksi eläkeläisvastaaja ryhtyi vapaaehtoiseksi, mutta toiminta ei ollut häntä varten. Kyselyyn vastasi myös yksi opiskelija. Hän ilmoitti ryhtyneensä toimimaan vapaaehtoisena satunnaisesti. Yksi vastaajista ei halunnut kommentoida työllisyystilannettaan. Hän ei myöskään ollut ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä.

Taulukko 3: Vastaaajien jakautuminen työllisyystilanteen ja vapaaehtoiseksi ryhtymisen mukaan

Ryhdyittekö vapaaehtoiseksi jossakin Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa esitellyistä tehtävistä?	Työllisyystilanne				Total
	Työssä käyvä	Eläkeläinen	Opiskelija	En halua kommentoida	
Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena säännöllisesti	2 40%	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	2 17%
Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena satunnaisesti	1 20%	2 40%	1 100,0%	0 0,0%	4 33%
Ryhdyin vapaaehtoiseksi, mutta toiminta ei ollut minua varten	0 0,0%	1 20%	0 0,0%	0 0,0%	1 8%
En ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä	2 40%	2 40%	0 0,0%	1 100,0%	5 42%
Total	5 100,0%	5 100,0%	1 100,0%	1 100,0%	12 100,0%

Vastaaajilta kysyttiin kyselyn yhteydessä olivatko he toimineet vapaaehtoisina ennen Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen osallistumista. Taulukkoon 4 on koottu tieto vapaaehtoiseksi ryhtyneistä sen mukaan olivatko vastaajat toimineet vapaaehtoisina aiemmin. Suurin osa vapaaehtoiseksi ryhtyneistä ei ollut toiminut vapaaehtoisena aiemmin. Vain kaksi vapaaehtoiseksi satunnaisesti ryhtyneistä ilmoitti toimineensa vapaaehtoisina jo ennen tilaisuuteen osallistumista. Valtaosa vapaaehtoisina aiemmin toimineista ilmoitti, että ei ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä. Sen sijaan niistä ketkä eivät olleet toimineet vapaaehtoisina ennen tilaisuuteen osallistumista vain yksi ei ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä. Tämän pienen, joskaan ei yleistettävissä olevan otoksen, perusteella vaikuttaisi siltä, että tilaisuus on onnistunut innostamaan sellaisia henkilöitä toimimaan vapaaehtoisina, joilla ei ole ollut toiminnasta aiempaa kokemusta.

Taulukko 4: Vastaaajien jakautuminen sen mukaan olivatko he toimineet ennen tilaisuutta vapaaehtoisena ja aloittivatko he vapaaehtoistoiminnan tilaisuuden jälkeen

Ryhdyttekö vapaaehtoiseksi jossakin Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa esitellyistä tehtävistä?	Vapaaehtoisena toimiminen ennen tilaisuuteen osallistumista		Total
	Ei	Kyllä	
Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena säännöllisesti	2 33%	0 0,0%	2 17%
Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena satunnaisesti	2 33%	2 33%	4 33%
Ryhdyin vapaaehtoiseksi, mutta toiminta ei ollut minua varten	1 17%	0 0,0%	1 8%
En ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä	1 17%	4 67%	5 42%
Total	6 100,0%	6 100,0%	12 100,0%

Kyselylomakkeella kysyttiin tilaisuuden eri tekijöiden innostavuudesta käyttämällä mielipideasteikkoa 1-5. Tekijöitä joiden innostavuutta vastaajia pyydettiin arvioimaan olivat tilaisuuden luonne, konkari-puhujat, pikatreffit-osio, tilaisuudessa saatu tieto, tilaisuudessa käyty keskustelut sekä vapaaehtoistehtävien esittely. Lisäksi avoimella kysymyksellä tiedusteltiin oliko tilaisuudessa joitain muita vapaaehtoistoimintaan innostavia tekijöitä. Avoimen kysymyksen vastaukset eivät kuitenkaan valitettavasti olleet käyttökelpoisia, sillä ne eivät vastanneet kysymykseen.

12 vastaajasta kymmenen eli valtaosa oli siis sitä mieltä, että tilaisuuden luonne onnistui innostamaan heitä joko erittäin tai jokseenkin hyvin vapaaehtoistoiminnasta, kuten voidaan havaita kuviosta 10. Ainoastaan kaksi vastaajaa koki tilaisuuden innostaneen heitä jokseenkin huonosti vapaaehtoistoiminnasta.

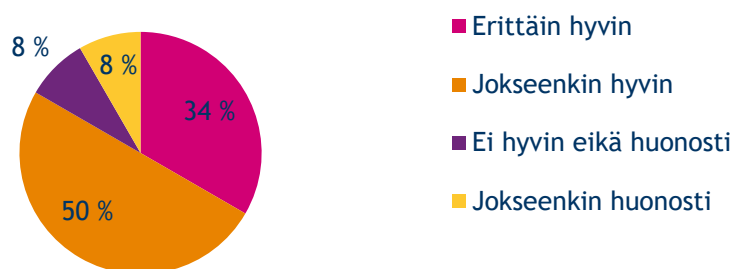
Miten Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden luonne onnistui innostamaan teitä vapaaehtoistoinnasta?

Kuvio 10: Vastaajien arvio tilaisuuden luonteen innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan

Kuvioon 11 on koottu vastausten jakaantuminen koskien Konkari-puhujien innostavuutta vapaaehtoistoimintaan. Valtaosa kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että konkari-puhujat onnistuivat innostamaan heitä vapaaehtoistoinnasta joko erittäin tai jokseenkin hyvin. Tästä voidaan päätellä, että Konkari-puhujien säilyttäminen osana Startti-tilaisuutta on järkevää.

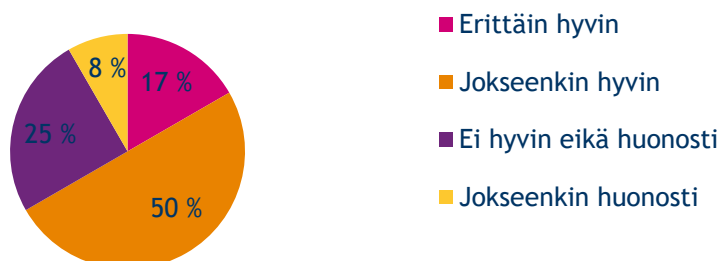
Miten Konkari-puhujat Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa onnistuivat innostamaan teitä vapaaehtoistoinnasta?

Kuvio 11: Vastaajien arvio Konkari-puhujien innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan

12 vastaajasta kahdeksan eli yli puolet oli sitä mieltä, että pikatreffit-osio onnistui innostamaan heitä joko erittäin tai jokseenkin hyvin vapaaehtoistoinnasta, kuten voidaan havaita kuviosta 12. Vain yksi vastaajista koki, pikatreffit-osion onnistuneen innostamisessa jokseenkin huonosti. Pikatreffit-osion voidaan näin ollen ajatella olevan tarpeellinen osa infotilaisuutta.

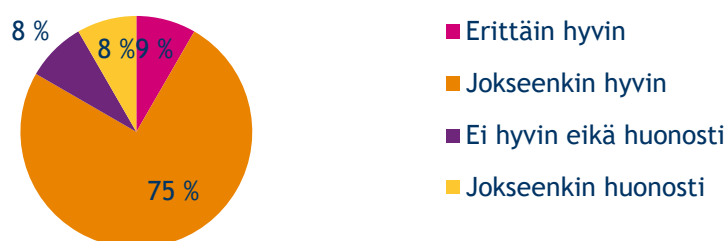
Miten Pikatreffit-osio Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa onnistui innostamaan teitä vapaaehtoistoinnasta?

Kuvio 12: Vastaajien arvio Pikatreffit-osion innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan

Kuvioon 13 on koottu vastaukset koskien tilaisuudessa saadun tiedon innostavuutta vapaaehtoistoimintaan. Vastaajista seitsemän eli yli puolet oli sitä mieltä, että tilaisuudessa saatu tieto onnistui innostamaan heitä joko erittäin tai jokseenkin hyvin vapaaehtoistoinnasta.

Miten Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa saamanne tieto onnistui innostamaan teitä vapaaehtoistoinnasta?

Kuvio 13: Vastaajien arvio tilaisuudessa saadun tiedon innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan

Vastaajista yhdeksän eli suurin osa oli sitä mieltä, että tilaisuudessa käydyt keskustelut onnistuivat innostamaan heitä joko erittäin tai jokseenkin hyvin vapaaehtoistoinnasta, kuten voidaan havaita kuvioista 14.

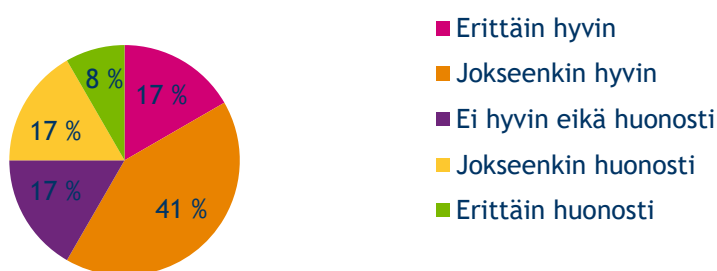
Miten Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa käydyt keskustelut onnistuivat innostamaan teitä vapaaehtoistoinnasta?

Kuvio 14: Vastajien arvio tilaisuudessa käytyjen keskustelujen innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan

12 vastaajasta seitsemän eli yli puolet oli sitä mieltä, että vapaaehtoistehtävien esittely onnistui innostamaan heitä joko erittäin tai jokseenkin hyvin vapaaehtoistoinnasta, kuten kuvio 15 voidaan havaita.

Miten vapaaehtoistehtävien esittely Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa onnistui innostamaan teitä vapaaehtoistoinnasta?

Kuvio 15: Vastajien arvio vapaaehtoistehtävien esittelyn innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan

Tilaisuuteen osallistuneilta kysyttiin kyselylomakkeella, millaista sisältöä he itse suunnittelisivat mikäli olisivat mukana suunnittelemassa Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuutta tai jotakin muuta vapaaehtoistoimintaan tutustumisen tapaa. Samaa asiaa kysyttiin myös testikyselyssä. 12 vastaajasta kysymykseen vastasi yhteensä yhdeksän. Yksi näistä vas-

tauksista ei kuitenkaan ollut käyttökelpoinen. Kuvioon 16 on koottu avoimeen kysymykseen saadut vastaukset. Kolme vastaajista kommentoi tilaisuuden pituutta. Kaikki vastaajat olivat tosin eri mieltä siitä, minkä pituinen tilaisuuden tulisi olla. Eräs vastaaja toivoi, että ohjelma tilaisuudessa olisi fokusoidumpi. Lisäksi tilaisuuteen toivottiin autettavien puheenvuoroa sekä sitä, että osallis-tujien omat kokemukset olisivat tilaisuudessa paremmin esillä. Eräs vastaaja ehdotti, että ti-laisuudessa haastateltaisiin konkareita pienemmissä ryhmissä, joka mahdollis-taisi kysymyksen esittämisen vapaammin ja keskusteleavammin. Tilaisuuteen toivottiin käy-tännön esimerkkejä, pikaisia jatkotoimenpiteitä sekä monipuolisesti eri järjestöjä paikalle.

<p>Mikäli itse olisitte mukana suunnittelemassa Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuutta tai jotakin muuta vapaaehtoistoimintaan tutustumisen tapaa, niin millaista sisältöä suunnittelisitte siihen?</p>
<p>Tilaisuuden kesto</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tilaisuuden pitäisi olla pidempi ○ Tilaisuuden pitäisi olla lyhyempi ○ Tilaisuus oli sopivan pituinen
<p>Ohjelma</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ohjelman pitäisi olla fokusoidumpi ○ Tilaisuuteen voisi lisätä autettavien puheenvuoron ○ Osallistujien omat kokemukset pitäisi saada tilaisuudessa esiin ○ Haastatteluita konkareiden kanssa pienemmissä ryhmissä (jolloin olisi voinut esittää vapaammin kysymyksiä keskustelevammin) ○ Käytännön esimerkkejä
<p>Yleistä</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Monipuolisesti eri järjestöjä paikalle (kaksi mainintaa) ○ Pikaiset jatkotoimenpiteet

Kuvio 16: Vastaajien ehdotuksia infotilaisuuden tai jonkin muun vapaaehtoistoimintaan tutustumisen tavan sisällön suunnittelemiseksi

Vastaajilta kysyttiin varsinaisen kyselyn yhteydessä vielä tarkentavana kysymyksenä miten muuten he kehittäisivät Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuutta tai vapaaehtoistoimin-nan esittelyä. Kahdeksasta vastaajasta kuusi vastasi kysymykseen, mutta yksi vastauksista ei vastannut kysymykseen, joten se karsittiin yhteenvedosta pois. Muut vastaukset avoimeen ky-symykseen on koottu kuvioon 17. Testikyselyssä vastaajilta tiedusteltiin puolestaan mitä muu-ta Startti-tilaisuuteen tai vapaaehtoistoimintaan liittyvää he haluaisivat sanoa kehittämisen näkökulmasta. Kaksi neljästä testi-kyselyyn vastanneesta jätti vastaamatta tähän kohtaan. Eräs vastaaja totesi, että tilaisuudessa olisi voitu esitellä useampia vapaaehtoistehtäviä tarkemmin. Samainen vastaaja kuitenkin totesi, että tilaisuus olisi saattanut mennä liian se-

kavaksi, mikäli näin olisi toimittu. Yksi vastaajista toivoi ”aktiivisuutta kehittämiseen”, sillä nyt tilaisuudessa oli hänen mielestään ”liian rutinitua esittämistä”, jonka hän koki ”latistavana”. Tämän opinnäytetyön tuloksien avulla voidaan onneksi pyrkiä vastaamaan tähän toiveeseen.

<p>Miten muuten kehittäisitte Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuutta tai vapaaehtoistoiminnan esittelyä?</p>
<p>Yhteystietojen jakaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Esitteitä ja yhteystiedot jakoon sellaisilta järjestöiltä, jotka eivät pääse paikalle esittelemään toimintaansa ○ Kiinteämpi jatkoyhteydenpito järjestöjen ja satunnaisen vapaaehtoistoiminnan aloittaneen välillä
<p>Tilaisuuden sisältö</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Lyhyet videot siitä, mitä vapaaehtoistyö eri järjestöissä tarkoittaa ○ Enemmän järjestöjä paikalle
<p>Osallistujat</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Mukaan myös henkilöitä, joiden kanssa tehdään vapaaehtoistyötä ○ Tutustuminen muihin vapaaehtoiisiin - sekä uusiin että jo tehtävissä toimineisiin

Kuvio 17: Vastaajien ehdotuksia Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden tai vapaaehtoistoiminnan esittelyn kehittämiseksi

Vastaajilta tiedusteltiin kyselyn yhteydessä mistä he olivat saaneet tiedon Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudesta. Kuten kuvioista 18 voidaan havaita, oli vastaajista valtaosa kuullut tilaisuudesta internetin välityksellä ja yksi kolmasosa oli saanut tiedon lehdestä. Vain yksi vastaaja oli itse ottanut yhteyttä toimijoihin.

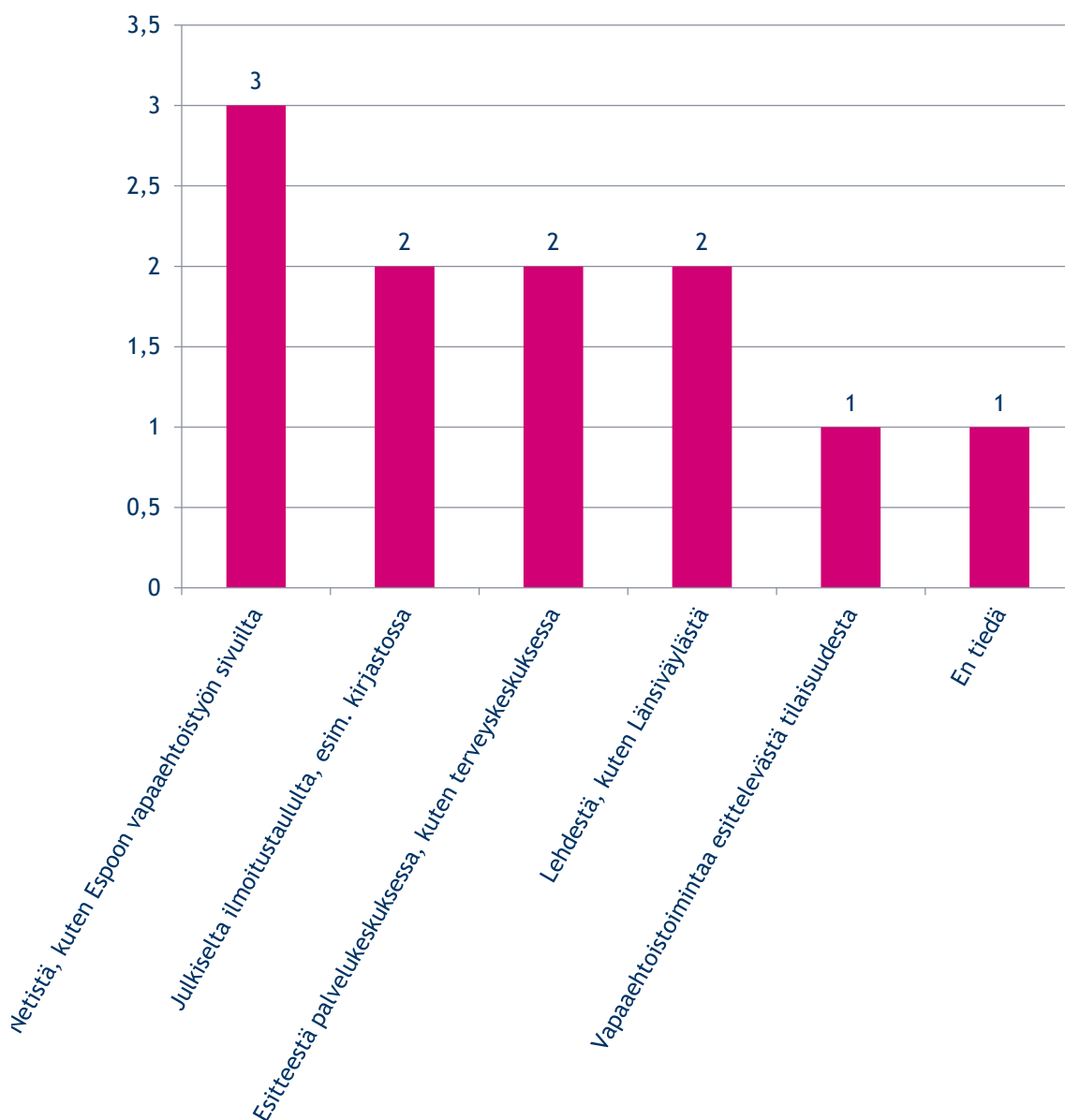
Mitä kautta saitte tietää Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudesta?

Kuvio 18: Vastaajien jakautuminen sen mukaan mistä he olivat kuulleet Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudesta

Vastaajilta kysyttiin myös mitä muuta kautta he ajattelisivat espooalaisten löytävän tiedon Startti Vapaaehtoistoimintaan -tilaisuudesta. Kuvioon 19 on koottu kysymykseen saadut vastaukset. Kolme 12 vastaajasta jätti vastaamatta kysymykseen ja yksi vastasi, että ei tiedä. Vastaajista kolme eli suurin osa uskoi, että tieto löytyy helpoiten internetistä. Lisäksi moni uskoi, että espooalaiset löytäisivät tiedon julkiselta ilmoitustaululta, esitteestä esimerkiksi terveyskeskuksesta tai lehdestä. Eräs vastaaja uskoi, että espooalaiset voisivat löytää tiedon jostain toisesta vapaaehtoistoimintaa esittelevästä tilaisuudesta.

Mitä muuta kautta ajattelisitte espoolaisten löytävän tiedon Startti Vapaaehtoistoimintaan -tilaisuudesta?

Kuvio 19: Vastaajien jakautuminen sen mukaan mitä muuta kautta he uskovat, että espoolaiset voisivat saada tiedon Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudesta

Seuraavalle sivulle, kuvioon 20, on koottu yhteenveto tutkimuksen keskeisistä tuloksista. Tulokset on jaoteltu osallistujien kokemusten, tilaisuuden kehittämisen ja markkinoinnin sekä vapaaehtoistoiminnan aloittamisen mukaisesti eri otsikoiden alle. ”Osallistujien kokemuksia”

- otsikon alla on kuvattu yksinkertaistetusti osallistujien yleistä tyytyväisyyttä tilaisuuteen, heidän mielipiteitään ja muita kokemuksiaan tilaisuuteen liittyen.

Kuvio 20: Yhteenveto tutkimuksen keskeisimmistä tuloksista

Startti Vapaaehtoistoimintaan -**infotilaisuus oli** osallistujien mielestä **innostava ja osallistujat olivat tyytyväisiä** koulutukseen.

Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen **osallistuneet kokivat oppineensa tilaisuudessa uutta ja saaneensa varmuutta vapaaehtoisena toimimiseen.**

Startti Vapaaehtoistoimintaan – **infotilaisuuteen osallistuneet kokivat tilaisuuden koulutuksellisen osion olleen tarpeellinen.**

VAPAAEHTOISTOIMINNAN ALOITTAMINEN

Puolet Startti Vapaaehtoistoimintaan – infotilaisuutta koskeneeseen kyselyyn vastanneista **ilmoitti aloittaneensa toimimaan vapaaehtoisena** tilaisuuden jälkeen joko säännöllisesti tai satunnaisesti.

MARKKINOINTI

Startti Vapaaehtoistoimintaan – infotilaisuutta koskeneeseen kyselyyn vastanneet pitivät **internetiä ja lehtiä parhaina tilaisuuden markkinointikanavana.** Vastaajat uskoivat, että espoolaiset voisivat löytää tiedon infotilaisuudesta myös **julkiselta ilmoitustaululta tai esitteistä.**

KEHITTÄMINEN

Startti Vapaaehtoistoimintaan –infotilaisuutta koskeneeseen kyselyyn vastanneet kokivat, että **tilaisuuteen kaivattaisiin enemmän vuoropuhelua autettavien ja vapaaehtoistoiminnassa mukana olevien välille.** Vastaajat toivoivat infotilaisuuden yhteyteen myös **pienryhmissä tapahtuvia keskusteluja.**

7 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tässä kappaleessa arvioidaan tutkimuksen luotettavuutta validiuden ja reliabiliuden käsitteitä hyödyntäen sekä kuvataan sitä kuinka tutkimuksen toteutuksessa huomioitiin tutkimuseettinen näkökulma. Tutkimuksen validiudella eli pätevyydellä viitataan tutkimusmenetelmän tai mittarin kykyyn mitata sitä, mitä tutkimuksessa oli tarkoituskin mitata. Tutkimuksen luotettavuudella eli realibiteetilla tarkoitetaan puolestaan mittauksen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. Reabiliteetillä viitataan siis tulosten tarkkuuteen ja mittaustulosten toistettavuuteen. Yhdessä tutkimuksen pätevyys ja luotettavuus muodostavat mittarin kokonaisluotettavuuden. Tutkimuksen kokonaisluotettavuuden voidaan ajatella olevan hyvä silloin, kun tutkittu otos edustaa perusjoukkoa ja mittaamisessa on mahdollisimman vähän satunnaisuutta. (Hirsijärvi 1997, 231; Vilka 2015, 193-194.)

Jotta tutkimusta voidaan pitää realiaabelina, tulee saman henkilön kohdalla saada tismalleen sama mittaustulos tutkijasta riippumatta, mikäli tutkimus toistetaan. Tutkimuksen luotettavuutta voi heikentää mm. se, jos vastaaja ymmärtää jonkin asian eri tavalla kuin tutkija tai tutkija tekee virheen tuloksia tallentaessaan. Ollakseen pätevä, tutkimuksessa ei saa olla systemaattista virhettä ja tutkittavien tulee ymmärtää kyselylomakkeen kysymykset siten kuin tutkija on ne tarkoittanut. Tutkimuksen validiutta tarkastellaankin jo tutkimuksen suunnitteluvaiheessa. (Vilka 2015, 193-194.)

Tässä tapauksessa tutkimusta suunniteltaessa käsitteet, perusjoukko ja muuttujat määriteltiin tarkoin. Lisäksi kysely suunniteltiin huolella ja sitä myös testattiin. Edellä kuvatuista toimenpiteistä huolimatta tutkimusta ei voida pitää täysin validina. Esimerkiksi avoin kysymys, jonka avulla pyrittiin selvittämään saiko jokin muu tekijä tilaisuudessa osallistujan innostumaan vapaaehtoistoiminnasta ei tuottanut lainkaan sellaisia vastauksia, jotka olisivat vastanneet siihen mitä kysyttiin. Kysymykseen tuli kyllä pitkiäkin vastauksia, mutta ne eivät auttaneet sen selvittämisessä mitä tekijöitä osallistujat pitivät tilaisuudessa mahdollisesti innostavina niiden tekijöiden lisäksi, jotka kyselyn edellisessä Likertin asteikollisessa kysymyksessä oli jo erikseen mainittu. Sen sijaan useat vastaajat kertoivat avoimen kysymyksen numero 3 vastauskentässä miksi olivat osallistuneet tilaisuuteen. Ehkä kysymys oli siis muotoiltu epäselvästi ja vastaajat ymmärsivät sen eri tavalla kuin tutkija oli sen tarkoittanut.

Sen sijaan avoin kysymys eli kysymys 4, jonka avulla haluttiin selvittää millaista sisältöä osallistujat itse suunnittelisivat jotakin vapaaehtoistoimintaan tutustumisen tapaa tuotti kehitysehdotuksia niin kuin kysymyksen tarkoituksena olikin. Kysymys 5, jossa kysyttiin ”miten muuten kehittäisitte Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuutta tai vapaaehtoistoiminnan esittelyä” oli puolestaan ehkä tarpeetonta toistoa kysymyksen neljä jälkeen. Monet jättivätkin joko täysin vastaamatta tähän kysymykseen tai kirjoittivat vastauskenttään ”katso edellinen

vastaus”. Osa vastaajista onneksi keksi kuitenkin vielä kysymyksen kohdalla jotain lisättävää edelliseen vastaukseensa.

Kaiken kaikkiaan kyselyn avoimien kysymysten kohdalla oli ongelmallista se, että useat vastaajat jättivät niihin vastaamatta tai saattoivat kirjoittaa vastauskenttään vain esimerkiksi ”vastaus” tai ”-”. Vastaukset olivat siis suurimmaksi osaksi joko täysin tyhjiä tai sisällöttömiä. Vastausprosenttia ylipäättään olisi myös varmasti ollut mahdollista nostattaa monin eri tavoin. Tämä oltaisiin voitu toteuttaa esimerkiksi tarjoamalla vastaamisesta jonkinlaista palkkiota, kuten vastaajien kesken arvottavia elokuvalippuja. Vastausajankohta oli myös vastausprosentin nostattamisen kannalta ehkä haasteellinen, sillä kysely toteutettiin joulun alla, jolloin ihmisillä on varmasti kiire tai he haluavat lomailla rauhassa.

Sekä tutkimussuunnitelma että itse tutkimus toteutettiin täsmällisesti, huolellisesti ja rehellisesti. Erityisesti tutkimusprosessin aikana kiinnitettiin huomiota tutkittavien sekä toimeksiantajan kunnioittamiseen. Esimerkiksi tutkittavien anonymiteetti turvattiin siten, että kyselyyn vastattiin nimettömästi ja muutoinkin niin, että tutkittavat eivät ole lomakkeiden perusteella tunnitettavissa. Tutkimus tehtiin niin sanotun teoreettisen toistettavuuden periaatteen mukaisesti eli tutkimus kuvataan raportissa niin, että lukijan on mahdollista seurata ja ymmärtää sen sisältö. Tämä näkyy tutkimusraportissa mm. siten, että tekstissä osoitetaan toisten tutkijoiden saavutukset tarkoin lähdeviittein. Tutkimuksen toteuttamisessa pyrittiin alusta loppuun noudattamaan hyvää tieteellistä käytäntöä ja huomioimaan erilaisia tutkimuseetiikkaan liittyviä kysymyksiä. Lisäksi tutkimuksen suunnitteluvaiheessa yritettiin ottaa huomioon useita erilaisia seikkoja, jotka voisivat vaikuttaa tutkimuksen onnistumiseen sen luotettavuuden näkökulmasta. (Vilkka 2015, 42, 45.)

8 Pohdinta

Tässä kappaleessa tarkastellaan opinnäytetyössä tutkimusongelmiin sekä kehittämistehtäviin saatuja vastauksia pohdiskelevammin. Lisäksi saatuja tuloksia verrataan aiempiin, työn teoriaosiossa esiteltyihin, tutkimustuloksiin. Kappaleessa pohditaan myös opinnäytetyössä käytettyihin tutkimusmenetelmiin liittyviä rajoituksia sekä sitä, kuinka tutkimustuloksia voidaan hyödyntää Kansalaistoiminnan keskus Unelman toiminnan kehittämiseksi niin, että yhä useampia ihmisiä saataisiin mukaan vapaaehtoistoimintaan. Lopuksi kerrotaan Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden tulevaisuudesta.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli koota yhteen vuosien 2015 - 2017 välisenä aikana käynnissä olleesta Startti Vapaaehtoistoimintaan -pilottihankkeesta. Pilotin aikana kerättyjen palautteiden raportoinnin lisäksi opinnäytetyön yhteydessä toteutettiin pienimuotoinen kyselytutkimus Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden kehittämiseksi. Eräs opinnäytetyön tavoitteista oli selvittää kuinka moni Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen osallistuneista aloitti vapaaehtoistoiminnan tilaisuuden innostamana. Tätä ei kuitenkaan valit-

tavasti saatu tutkimusprosessin aikana selville, sillä kyselyn vastausprosentti jäi hyvin alhaiseksi eikä tutkimustuloksia ollut mahdollista ajan puutteen vuoksi täydentää. Opinnäytteen suurimmiksi haasteiksi muodostuivatkin tiedonkeruun ja ajan puutteen aiheuttamat ongelmat.

Työn tavoitteisiin kuului myös mm. sen selvittäminen, mitä tekijöitä infotilaisuuteen osallistuneet pitivät tilaisuudessa innostavina. Pienestä vastausprosentista huolimatta tilaisuuden eri tekijöiden innostavuudesta on mahdollista vetää jonkinlaisia johtopäätöksiä ja vastausten perusteella vaikuttaakin siltä, että tilaisuuteen osallistuneet henkilöt pitivät tilaisuuden luonnetta innostavana. Etenkin konkari-puhujien ja tilaisuudessa käytyjen keskustelujen koettiin onnistuneen vapaaehtoistoimintaan innostamisessa hyvin. Lisäksi pikatreffit-osio näyttää kyselyyn saatujen vastausten perusteella onnistuneen hyvin vapaaehtoistoimintaan innostamisessa. Toisin sanoen sosiokulttuurisesta innostamisesta juurensa juontavat keinot eli konkareiden ja yhteisöjen edustajien toimiminen innostajina vaikuttaisivat toimineen parhaiten vapaaehtoistoimintaan innostamisessa. Yli puolet vastaajista koki myös käytännön seikkojen, kuten tilaisuudessa saadun tiedon ja vapaaehtoistehtävien esittelyn innostaneen heitä joko erittäin tai jokseenkin hyvin vapaaehtoistoinnasta. Tiedon lisääminen on myös omalta osaltaan mahdollista hahmottaa sosiokulttuurisena innostamisena, sillä juuri tietoa lisäämällä kuulijaa voidaan herätellä tietoisuuteen hänen omista vaikuttamisen mahdollisuuksistaan.

Ensimmäisessä infotilaisuudessa avoimeen kysymykseen saatujen vastausten perusteella voidaan sanoa, että osallistujat olivat yleisesti ottaen erittäin tyytyväisiä koulutukseen. Vastajat myös pitivät tilaisuuden sisältöä selkeänä ja kokivat, että tilaisuus vastasi heidän odotuksiaan. Avoin ilmapiiri ja tapahtuman järjestäjät ovat olleet osallistujien mieleen. Ilmeisesti tapahtuman järjestäjät ovat itse olleet aiheesta hyvin innostuneita ja tämä on myös välittynyt osallistujille. Kuten opinnäytetyön teoriaosion selviää niin, innostajana toimiminen edellyttää sitä, että on itse innostunut. Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden onnistumisen edellytyksenä ovatkin juuri innostavat järjestäjät sekä konkari-puhujat. Olisi toivottavaa, että myös ne henkilöt keiden kanssa vapaaehtoistoimintaa tehdään osallistuisivat tulevaisuudessa tilaisuuteen ja, että myös heillä olisi kykyä kertoa toiminnasta ja sen vaikutuksista innostuneesti.

Opinnäytteen taustaosion ilmenee, että suomalaiset ovat kiinnostuneita vapaaehtoistoinnasta, mutta heillä ei ole siitä paljoakaan tietoa. Tutkimustulokset vahvistavat tämän väitteen. Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuksien yhteydessä kerätyistä palautteista nimittäin selviää, että tilaisuuteen osallistuneet kokivat oppineensa infotilaisuudessa uutta ja saaneensa varmuutta vapaaehtoisena toimimiseen. Tilaisuuteen osallistuneilla ei siis ilmeisesti entuudestaan ollut vapaaehtoistoinnasta kovin kattavaa kuvaa, vaikka aihe heitä kiinnostikin. Opinnäytetyön viitekehuksesta selviää myös, että koulutus voi toimia rohkaisijana vapaaehtoistoinnin aloittamisessa siitäkkin huolimatta, että vapaaehtoisena toimimisessa riit-

tävät tavallisen ihmisen tiedot ja taidot. Tutkimustulokset tukevat tätäkin väittämää ja vaikuttaakin siltä, että vapaaehtoistoimintaan ei haluta ryhtyä ilman riittäviä taustatietoja toiminnasta ja sen vaatimuksista. Se, että vastaajat kokivat infotilaisuuden koulutuksellisen osion olleen tarpeellinen varmentaa edellä mainittuja väitteitä entisestään.

Vastaajien mielestä pikatreffit-osiosta oli apua vapaaehtoistehtävän löytymisen näkökulmasta. Palautteen antajat olivat mielissään siitä, että tilaisuudessa oli esillä paljon eri tahoja, jotka organisoivat vapaaehtoistoimintaa. Kiinnostus eri tahoja kohtaan jakautui suhteellisen tasaisesti. Eniten kiinnostusta osallistujissa herättivät kuitenkin Espoon liikunta- ja vanhusten palvelut, MLL Uudenmaanpiiri, EJK ry:n järjestämä Keikka-apu-toiminta sekä SRK:n Lähimäispalvelu/Arkiystävä-toiminta. Vähiten kiinnostusta osallistujissa sen sijaan herättivät pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus, Helsingin kehitysvammatuki ja Uudenmaan Muistiluotsi.

Puolet kyselyyn vastanneista ilmoitti aloittaneensa toimimaan vapaaehtoisina Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden jälkeen joko säännöllisesti tai satunnaisesti. Taustamuuttujien vaikutus vapaaehtoistoiminnan aloittamiseen näyttää tutkimustulosten valossa vähäiseltä. Ainoa taustamuuttujien osalta jonkin verran erottuva tekijä vaikuttaa olevan se, että suurin osa vapaaehtoistoiminnan aloittaneista oli sellaisia, jotka eivät olleet mukana vapaaehtoistoiminnassa ennen tilaisuuteen osallistumista. Ehkä vapaaehtoistoiminnassa jo aiemmin mukana eivät tulleetkaan hakemaan tilaisuudesta itselleen uutta vapaaehtoistehtävää vaan heidän syynsä osallistua tilaisuuteen olikin jokin muu, kuten lisävarmuuden hakeminen vapaaehtoisena toimimiseen.

Koska eräänä opinnäytetyön tavoitteista oli tilaisuuden kehittäminen niin, että yhä useampi innostuisi vapaaehtoistoiminnasta, tiedusteltiin vastaajilta kyselyn yhteydessä kehittämehdotuksia infotilaisuuden suhteen. Vastausten valossa näyttää siltä, että tilaisuuteen kaivattaisiin enemmän vuoropuhelua autettavien ja vapaaehtoistoiminnassa mukana olevien välille. Vastaajat toivoivat infotilaisuuden yhteyteen myös pienryhmissä tapahtuvia keskusteluja. Tutkimustulosten perusteella infotilaisuuteen olisi hyvä lisätä enemmän keskusteluvuotta ja vuorovaikutusta eri henkilöiden ja toimijoiden kesken sekä ottaa apua vastaanottavat osapuolet mukaan tilaisuuteen. Lisäksi toiveena oli, että paikalle saataisiin yhä useampia vapaaehtoistoimintaa järjestäviä tahoja, yksityiskohtaisempia vapaaehtoistehtävien esittelyjä sekä käytännön esimerkkejä. Eräs vastaaja toivoi ”aktiivisuutta kehittämiseen”. Tähän kehittämistarpeeseen opinnäytetyön ohessa toteutettu tutkimus pyrkiikin vastaamaan.

Eräs opinnäytetyön tavoitteista oli selvittää mitkä markkinointikanavat toimivat Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudesta tiedottamisessa parhaiten. Asiaa selvitettiin verkkokyselyn avulla. Valtaosa kyselyyn vastanneista oli saanut tiedon tilaisuudesta internetistä tai lehdestä. Vastaajat pitivätkin internetiä ja lehtiä hyvinä tiedottamiskanavana. Lisäksi useat vastaajat uskoivat, että espoolaiset voisivat löytää tiedon infotilaisuudesta julkiselta ilmoitus-

taululta tai esitteistä, joita olisi heidän mukaansa hyvä olla esillä esimerkiksi terveyskeskuksissa. Tilaisuuden tiedottamista jo hyväksi todetulla tavalla internetin ja lehtien välityksellä kannattanee siis jatkaa. Lisäksi esitteitä kannattaisi tutkimustiedon valossa laittaa esille palvelukeskuksiin. Nuoret tavoittaisi mahdollisesti parhaiten kuitenkin oppilaitoksista. Tähän tutkimukseen ei kuitenkaan saatu kovinkaan monen nuoren kehitysehdotuksia, sillä vastaajista ainoastaan yksi oli alaikäinen ja lisäksi vastaajista kaksi oli 26-35-vuotiaita.

Jatkotutkimusaiheena voitaisiinkin teettää kysely sellaisille henkilöille, jotka eivät ole välttämättä kuulleetkaan Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudesta. Kyselyn avulla voitaisiin tiedustella eri ikäisiltä ja erilaisissa elämäntilanteissa olevilta ihmisiltä mitä kautta he uskoisivat itse saavansa tiedon infotilaisuudesta parhaiten. Samalla kyselyn täyttävät henkilöt saavuttaisivat tiedon mahdollisuudesta ryhtyä vapaaehtoiseksi EJY ry:n kautta. Ihmisiä voitaisiin pyytää täyttämään kysely mm. erilaisissa oppilaitoksissa ja palvelukeskuksissa, jolloin vastaajien joukko olisi mahdollisimman moninainen eikä koostuisi vain esimerkiksi pelkistä eläkeikäisistä. Ehkä kyselyaineiston kerääminen EJY ry Kansalaistoiminnakeskus Unelmalle voisi toimia projektina jollakin Laurean sosionomiopintojen opintojaksolla.

Toinen aihe, jota voitaisiin lähteä tutkimaan, on se millainen vapaaehtoistoimintaan innostamisen tapa voisi olla toimivin. Tätä voitaisiin tutkia mm. kokoamalla joukko erilaisia ihmisiä - sekä sellaisia, jotka ovat toimineet jo aiemmin vapaaehtoisina että sellaisia, joilla ei ole asiasta aikaisempaa kokemusta, ideoimaan Kansalaistoiminnakeskus Unelman tiloihin, miten vapaaehtoisia saataisiin parhaiten rekrytoitua ja innostettua toiminnasta. Myös sitä voitaisiin lähteä selvittämään, jatkotutkimusaiheena, kuinka monia vapaaehtoisia Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden järjestämisessä mukana olleet yhteisöt saivat tilaisuuden kautta itselleen. Tämä selviäisi parhaiten kontaktoimalla yhteisöjä.

Vuoden 2018 ensimmäinen ja toistaiseksi viimeinen Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuus järjestettiin torstaina 15. maaliskuuta Ison Omenan palvelutorilla. Infotilaisuus meni todella hyvin ja avoimessa tilassa järjestetyssä tilaisuudessa oli yli 20 osallistujaa. Ennen kyseistä tilaisuutta työryhmä oli jo harkinnut Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuksien järjestämisen lopettamista. Nyt järjestäjät saivat kuitenkin uutta toivoa toiminnan jatkamiseksi. Siitä järjestetäänkö Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuksia vielä jatkossakin täysin samanlaisella formaatilla ei ole kuitenkaan tällä hetkellä tietoa. Infotilaisuudet eivät nimittäin ainakaan vielä ole valitettavasti onnistuneet tuottamaan tarpeeksi vapaaehtoisia yhdistyksille. Vaikka infotilaisuuksia ei enää sellaisenaan järjestettäisikään, on toimintaa kuitenkin tarkoitus jatkaa jossain muodossa, Startin elementtejä hyödyntäen. Se kuinka EJY ry tulee jatkossa rekrytoimaan vapaaehtoisia on kuitenkin toistaiseksi epäselvää. (Kohonen 2018.)

Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden kaltainen vapaaehtoistoiminnan rekrytoimisen tapa ei jostain syystä ole tähän mennessä toiminut täysin optimaalisesti. Tähän voi olla syynä

esimerkiksi se, että tilaisuuteen osallistuminen edellyttää potentiaaalilta vapaaehtoisilta sitä, että he itse ohjautuvat paikalle. Se, että infotilaisuuteen innostuu ilmoittautumaan ei takaa sitä, että tilaisuuteen jaksaa oikeasti osallistua. Usein tilaisuuteen olikin piloitoinnin aikana ilmoittautunut enemmän ihmisiä kuin heitä lopulta osallistui tilaisuuteen. Ehkä tulevaisuudessa vapaaehtoistoiminnan tietoiskuja voisi kohdentaa suoraan erilaisille ryhmille esimerkiksi oppilaitoksiin tai muiden tapahtumien, kuten erilaisten messujen, yhteyteen. Tällöin ei muodostuisi sitä ongelmaa, että ilmoittautuneet jättävät tulematta paikalle. Siitä riippumatta millaisena toiminta jatkuu, tulee palautteen kerääminen jatkossakin olemaan toiminnan kehittämisen kannalta tärkeää. Palautteiden keräämisessä olisi tulevaisuudessa hyvä olla systemaattinen niin, että osallistujilta kysytään joka kerta samoja asioita samalla tavalla. Pilotin aikana eri tilaisuuksissa käytettiin erilaisia palautekaavakkeita, joka hankaloitti palautteiden keskinäistä vertailua huomattavasti.

Kuten tutkimustuloksista ilmenee, on Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuus ollut innostava ja osallistujien mielestä hyvin järjestetty. Vaikuttaisi siltä, että suurin haaste vapaaehtoisten rekrytoimisessa on sen varmistaminen, että tieto tilaisuudesta, jossa vapaaehtoistoinnasta kerrotaan, saavuttaa vapaaehtoistoinnasta kiinnostuneet. Vapaaehtoistoiminnan ja sen synnyttämän keskinäisen luottamuksen voidaan ajatella olevan yksi keskeisistä suomalaisen yhteiskunnan vahvuustekijöistä (Kansalaisareena 2018b). Siksi olisikin toivottavaa, että toimintaa jatkettaisiin tulevaisuudessakin ja mahdollisimman moni innostuisi vapaaehtoisena toimimisesta.

Vapaaehtoistoiminnan ydin on osallistumisessa. Vapaaehtoistoiminnan avulla sekä vapaaehtoisena toimiva että vapaaehtoistoiminnan kohde pääsevät osallistumaan yhteiseen toimintaan ja ovat myös aktiivisina osallisina yhteiskunnallisessa toiminnassa. Osallistumista ei kuitenkaan synny ilman ilman herkistymistä ja motivoitumista. Kuten opinnäytetyön viitekehyses-täkin ilmenee, useat suomalaiset ovat todenneet, että he lähtisivät mukaan vapaaehtoistoi-mintaan pyydettyä. Monet heistä eivät kuitenkaan ole tulleet ajatelleeksi, että tällainen mahdollisuus on olemassa. Siksi on tärkeää pyrkiä lisäämään vapaaehtoistoiminnan näkyvyyttä erilaisin keinoin.

Eräs keino näkyvyyden lisäämiseksi on työn teoriaosassa esitelty sosiokulttuurisen innostami-sen eli osallistumisen ja sosiaalisen luovuuden liike. Innostaminen on tärkeä työkalu ihmisten tietoisuuden herättämiseksi, toiminnan organisoimiseksi ja ihmisten liikkeelle saamiseksi. In-nostaminen on toimintaan motivoitumisesta, suhteeseen asettumisena ja yhteisön puolesta toi-mimista eli paljolti samoja asioita kuin vapaaehtoisena toimiminen. Innostamalla voidaan edistää sosiaalista kommunikaatiota ja ihmisten välistä vuorovaikutusta. Näin parannetaan myös ihmisten elämän laatua.

Ammatillisena toimintana innostaminen voidaan hahmottaa yhteisöjen kehittämiseen liittyvänä sosiaalisen työn tekniikkana ja vastauksena yhteiskunnan tarpeisiin. Esimerkiksi sosionomien voidaan ajatella olevan ammattilaisinnostajia, joiden on mahdollista oman työnsä puolesta edistää yhteiskunnallista hyvinvointia ja osallisuutta. Sosionomien olisikin tärkeää pyrkiä innostamaan kansalaisia toimimaan vapaaehtoisina, sillä he pääsevät työssään kohtaamaan paljon erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä, joille vapaaehtoisuus voisi toimia tärkeänä voimavarana ja kiinnittäjänä yhteiskuntaan. Kuten opinnäytteen teoriaosasta ilmenee, edellyttää innostajana toimiminen sitä, että on itse innostunut. Jostakin asiasta innostuminen edellyttää puolestaan tietoisuutta. Siksi olisi tärkeää, että osana sosionomien koulutusta olisi edes jonkin verran vapaaehtoistoiminnan periaatteisiin perehtymistä ja vapaaehtoistoiminnan opinnollistamista. Näin yhä useampi sosionomikoulutuksen käynyt olisi tietoinen omalla asuin- ja työskentelyalueellaan tarjoalla olevista vapaaehtoistehtävistä ja pystyisi myös paremmin innostamaan omia asiakkaitaan toimimaan vapaaehtoisina.

Lähteet

Painetut

Harju, U-M., Niemelä, P., Ripatti, J., Siivonen, T. & Särkelä, R. 2001. Vapaaehtoistoiminta seurakunnassa ja järjestöissä. Helsinki: Edita.

Heikkilä, T. 2010. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita.

Hirsijärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 1997. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitat opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Karreinen, L., Halonen, M. & Tennilä, M. (toim.) 2010. 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Eura: Vihreä sivistysliitto ry.

Kurki, L. 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere: Vastapaino.

Kurki, L. & Nivala, E. 2006. Johdatus kansalaisuuden sosiaalipedagogiikkaan. Hyvä ihminen ja kunnan kansalainen. Tampere: Tampere University Press.

Lehtinen, S-T. 1997. Vapaaehtoistoiminta - kasvava voimavara? Näkökulmia ammattityöhön. Helsinki: Kansalaisareena.

Mykkänen-Hänninen, R. 2007. Vapaaehtoistyön rajapinnoilla. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Nylund, M. & Yeung, A. B. 2005. Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino.

Pessi, A. B. & Saari, J. (toim.) 2011. Hyvien ihmisten maa. Auttaminen kilpailukyky-yhteiskunnassa. Tampere: Diakonia-ammattikorkeakoulu.

Pessi, A. B. & Saari, J. 2008. Hyvä tahto. Auttamisen asenteet ja rakenteet Suomessa. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto.

Pessi, A. B. 2008. Suomalaiset auttajina ja luottamus avun lähteisiin. RAY:n juhluvuoden kansalaiskyselyn tulokset. Helsinki: RAY.

Porkka, S-T. 2009. Työnohjaamisen taito. Oppikirja vapaaehtoistyön ohjaajalle. SMS-Tuotanto Oy.

Raunio, K. 2011. Olennainen sosiaalityössä. 2. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Tulikallio, T. & Malinen, H. 2009. Vapaaehtoistoiminta. Hyvin organisoituna valtava voimavara. Esimerkkejä vapaaehtoistoinnasta Helsingin kaupungin palvelukeskuksissa. Helsinki: Helsingin kaupunki, sosiaalivirasto.

Valli, R. 2015. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. Jyväskylä: PS-kustannus.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2014. Tapahtuma on tilaisuus. Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Vehkalahti, K. 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Finn Lectura.

Vilka, H. 2015. 2015. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi.

Sähköiset

Espoo. 2018. Seniorit. Monenlaista toimintaa. Vapaaehtoistoiminta. Viitattu 17.3.2018.
http://www.espoo.fi/fi-FI/Seniorit/Monenlaista_toimintaa/Vapaaehtoistoiminta

Espoon Järjestöjen Yhteisö. 2017a. Meistä. Viitattu 12.5.2017.
<http://www.espoolaiset.fi/fi/meista/>

Espoon Järjestöjen Yhteisö. 2017b. Hankkeet. Viitattu 12.5.2017.
<http://www.espoolaiset.fi/fi/meista/hankkeet/>

Espoon Vapaaehtoisverkosto. 2017a. Verkoston toiminta. Viitattu 12.5.2017.
http://www.espoonvapaaehtoisverkosto.fi/index.php?sivu=Verkoston_toiminta&id=11

Kansalaisareena. 2018a. Osallistu. Vapaaehtoistoiminta. Viitattu 16.3.2018.
<http://www.kansalaisareena.fi/osallistu/vapaaehtoistoiminta/>

Kansalaisareena. 2018b. Tietoa meistä. Vaikuttamistyö. Viitattu 16.3.2018.
<http://www.kansalaisareena.fi/tietoa-meista/vaikuttamistyö/>

Riekkinen-Tuovinen, S. 2017. Tarkoituksellisuuden tunne ja merkityksellinen elämä. Ikä nyt 2/2017. Viitattu 20.3.2018. <http://www.karelia.fi/ikanyt/2017/11/13/tarkoituksellisuuden-tunne-ja-merkityksellinen-arkielama/>

Riekkinen-Tuovinen, S. 2018. Sosiokulttuurista vanhustyötä paikantamassa. Tutkimus erilaisissa vanhusten asumisympäristöissä. Publications of the University of Eastern Finland Dissertations in Social Sciences and Business Studies. No 164. Viitattu 20.3.2018.
http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-2703-3/urn_isbn_978-952-61-2703-3.pdf

Rissanen, P. & Puumalainen J. 2016. Kokemuksen kautta osaamiseen: vapaaehtoisuus, vertaisuus ja kokemusasiatuntijuus. Kuntoutus 1/2016. Viitattu 17.3.2018.
http://www.kansalaisareena.fi/KUN1601_katsaus_vapaaehtoisuus.pdf

Toimeksi. 2017. Kansalaisille. Vapaaehtoistoiminta. Mitä vapaaehtoistoiminta on? Viitattu 17.3.2018. <https://www.toimeksi.fi/kansalaisille/vapaaehtoistoiminta/>

Julkaisemattomat

Espoon Vapaaehtoisverkosto. 2017b. Koulutusmateriaali. 25.4.2017.

Espoon Vapaaehtoisverkosto. 2015a. Ohjeet konkarille.

Espoon Vapaaehtoisverkosto. 2016a. Startti Vapaaehtoistoimintaan. Koonti vuodesta 2016.

Espoon Vapaaehtoisverkosto. 2016b. Startti Vapaaehtoistoimintaan! 3.2.2016 Palautteet.

Espoon Vapaaehtoisverkosto. 2016c. Startti Vapaaehtoistoimintaan! 5.4.2016 Palautteet.

Espoon Vapaaehtoisverkosto. 2016d. Startti Vapaaehtoistoimintaan! 26.9.2016 Palautteet.

Espoon vapaaehtoisverkosto. 2017c. Startti Vapaaehtoistoimintaan palautelomake kevät 2017.

Espoon vapaaehtoisverkosto. 2015b. Vapaaehtoistoiminnan peruskoulutus 26.10.2015 palautteet.

Keskustelut

Baer, R. 2017. Keskustelu kansalaistoiminnan suunnittelijan kanssa 10.5.2017.
Kansalaistoiminnankeskus Unelma. Espoon Järjestöjen Yhteisö EJY ry. Espoo.

Kohonen, P. 2017. Keskustelu kansalaistoiminnan suunnittelijan kanssa 13.10.2017.
Kansalaistoiminnankeskus Unelma. Espoon Järjestöjen Yhteisö EJY ry. Espoo.

Kohonen, P. 2018. Sähköpostikeskustelut kansalaistoiminnan suunnittelijan kanssa 29.01.2018 sekä 16.03.2018. EJY ry.

Kuviot

Kuvio 1: Vastaajien arvio siitä antoiko tilaisuus varmuutta vapaaehtoisena toimimiseen.....	21
Kuvio 2: Vastaajien arvio siitä oppivatko he uutta tilaisuudessa	22
Kuvio 3: Vastaajien arvio tilaisuuden selkeydestä	23
Kuvio 4: Vastaajien arvio koulutuksellisen osion tarpeellisuudesta.....	23
Kuvio 5: Vastaajien arvio siitä vastasiko tilaisuus heidän odotuksiaan.....	24
Kuvio 6: Vastaajien arvio siitä autoiko Pikatreffit-osio heitä löytämään sopivan vapaaehtoistehtävän	24
Kuvio 7: Vastaajien kiinnostuksen jakautuminen eri toimintavaihtoehtojen kesken	25
Kuvio 8: Vastaajien yhteydenotto-halukkuuden jakautuminen eri yhteisöjen välillä	26
Kuvio 9: Vastaajien jakautuminen sen mukaan aloittivatko he vapaaehtoisena toimimisen...	27
Kuvio 10: Vastaajien arvio tilaisuuden luonteen innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan	31
Kuvio 11: Vastaajien arvio Konkari-puhujien innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan	31
Kuvio 12: Vastaajien arvio Pikatreffit-osion innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan	32
Kuvio 13: Vastaajien arvio tilaisuudessa saadun tiedon innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan	32
Kuvio 14: Vastaajien arvio tilaisuudessa käytyjen keskustelujen innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan.....	33
Kuvio 15: Vastaajien arvio vapaaehtoistehtävien esittelyn innostavuudesta vapaaehtoistoimintaan.....	33
Kuvio 16: Vastaajien ehdotuksia infotilaisuuden tai jonkin muun vapaaehtoistoimintaan tutustumisen tavan sisällön suunnittelemiseksi	34
Kuvio 17: Vastaajien ehdotuksia Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden tai vapaaehtoistoiminnan esittelyn kehittämiseksi	35
Kuvio 18: Vastaajien jakautuminen sen mukaan mistä he olivat kuulleet Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudesta	36
Kuvio 19: Vastaajien jakautuminen sen mukaan mitä muuta kautta he uskovat, että espoolaiset voisivat saada tiedon Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudesta	37
Kuvio 20: Yhteenveto tutkimuksen keskeisimmistä tuloksista	38

Taulukot

Taulukko 1: Vastaajien jakautuminen sukupuolen ja vapaaehtoiseksi ryhtymisen mukaan	27
Taulukko 2: Vastaajien jakautuminen iän ja vapaaehtoiseksi ryhtymisen mukaan	28

Taulukko 3: Vastaajien jakautuminen työllisyystilanteen ja vapaaehtoiseksi ryhtymisen mukaan	29
Taulukko 4: Vastaajien jakautuminen sen mukaan olivatko he toimineet ennen tilaisuutta vapaaehtoisena ja aloittivatko he vapaaehtoistoiminnan tilaisuuden jälkeen.....	30

Liitteet

Liite 1: Kyselylomakkeen testiversio.....	52
Liite 2: Liite 2: Varsinainen kyselylomake.....	56
Liite 3: Testikyselyn saateviesti.....	59
Liite 4: Varsinaisen kyselyn saateviesti.....	60

Liite 1: Kyselylomakkeen testiversio

testiversio - Kysely Startti Vapaaehtoistoimintaan - infotilaisuudesta

Tämän kyselyn avulla pyritään selvittämään, kuinka moni Startti Vapaaehtoistoimintaan - infotilaisuuteen osallistuneista henkilöistä päätyi aloittamaan vapaaehtoisena toimimisen tilaisuuteen osallistumisen jälkeen sekä kuinka tilaisuutta voitaisiin kehittää. Sekä tämä testikysely että lopullinen kysely toimivat tiedonkeruumenetelmänä Johanna Lipsusen sosionomi-opintojen lopputyössä, mutta sen tuloksia tullaan hyödyntämään myös Startti Vapaaehtoistoimintaan - infotilaisuuden kehittämisessä. Kiitos vastauksestanne!

*Pakollinen

Sopivan vapaaehtoistehtävän löytäminen

1. Ryhdyitkö vapaaehtoiseksi jossakin tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä? *

- Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena säännöllisesti
- Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena satunnaisesti
- Ryhdyin vapaaehtoiseksi, mutta toiminta ei ollut minua varten
- En ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä

Tilaisuuden innostavuus

Arvioi kysymyksessä kaksi tilaisuuden eri tekijöiden innostavuutta valitsemalla jokaiseen tekijään parhaiten sopiva vaihtoehto. Voit halutessasi kertoa kysymyksessä kolme mitkä muut tekijät tilaisuudessa koit mahdollisesti innostaviksi.

2. Miten tilaisuuden eri tekijät onnistuivat innostamaan teitä vapaaehtoistoinnasta? *

	Erittäin hyvin	Jokseenkin hyvin	Ei hyvin eikä huonosti	Jokseenkin huonosti	Erittäin huonosti
Tilaisuuden luonne	☐	☐	☐	☐	☐
Konkari-puhujat	☐	☐	☐	☐	☐
Pikatreffi-osio	☐	☐	☐	☐	☐
Tilaisuudessa saamasi tieto	☐	☐	☐	☐	☐
Tilaisuudessa käydyt keskustelut	☐	☐	☐	☐	☐
Vapaaehtoistehtävien esittely	☐	☐	☐	☐	☐

3. Saiko joku muu tekijä tilaisuudessa teidät innostumaan vapaaehtoistoinnasta? Jos sai, niin mikä?

Oma vastauksesi

Tilaisuuden kehittäminen

Kuville vapaasti vastauksissasi kysymyksiin neljä ja viisi omia kehittämisehdotuksiasi tilaisuuden suhteen.

4. Mikäli itse olisitte mukana suunnittelemassa Startti Vapaaehtoistoimintaan -tilaisuutta tai jotakin muuta vapaaehtoistoimintaan tutustumisen tapaa, niin millaista sisältöä suunnittelisitte siihen? *

Oma vastauksesi

---

5. Mitä muuta Startti-tilaisuuteen tai vapaaehtoistoimintaan liittyyä haluaisitte sanoa kehittämisen näkökulmasta? *

Oma vastauksesi

Tilaisuudesta tiedottaminen

Valitse kysymyksessä kuusi yksi vaihtoehto. Mikäli mikään mainitusta vaihtoehdoista ei ole sopiva, valitse vaihtoehto muu ja kerro mistä sait tiedon tilaisuudesta. Vastauksessasi kysymykseen seitsemän voit kertoa vapaasti erilaisista tiedotuskanavista, jotka voisivat mielestäsi toimia tilaisuuden markkinoinnissa.

6. Mitä kautta saitte tietää tilaisuudesta? *

Lehdessä

Internetistä

Sähköpostin välityksellä

Ystävän/tuttavan kautta

Muu: _____

7. Mitä muita kanavia pitkin voisitte kuvitella espooalaisten löytävän tiedon Startista? *

Oma vastauksesi

Taustatiedot

8. Olitteko toimineet vapaaehtoisena ennen Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen osallistumista? *

- En
 Kyllä

Jos vastasitte kyllä, niin kuinka kauan olitte/olette olleet mukana vapaaehtoistoiminnassa?

Oma vastauksesi _____

9. Mikä on sukupuolenne? *

- Mies
 Nainen
 Muu
 En halua kommentoida

10. Minkä ikäinen olette? *

- Alle 18v.
 18-25v.
 26-35v.
 36-50v.
 51-65v.
 Yli 65v
 En halua kommentoida

11. Mikä on työllisyystilanteenne? *

- Työssä käyvä
 Yrittäjä
 Työtön
 Eläkeläinen
 Opiskelija
 En halua kommentoida
 Muu: _____

Palaute tämän kyselylomakkeen toimivuudesta

Oliko kysymyksiin helppo vastata?

	1	2	3	4	5	
Erittäin helppo	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin vaikea

Mitä muuta haluaisit sanoa kyselystä ja esimerkiksi sen ohjeistuksista?

Oma vastauksesi

LATAA

Älä koskaan lähetä salasanaa Google Formsin kautta.

Liite 2: Varsinainen kyselylomake

Kysely Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudesta

Tämän kyselyn avulla pyritään selvittämään, kuinka moni Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen osallistuneista henkilöistä päätyi aloittamaan vapaaehtoisena toimimisen tilaisuuteen osallistumisen jälkeen sekä kuinka tilaisuutta voitaisiin kehittää. Tämä kysely toimii tiedonkeruumenetelmänä Johanna Lipsusen sosionomi-opintojen lopputyössä, mutta sen tuloksia tullaan hyödyntämään myös Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden kehittämisessä. Kiitos vastauksestanne!

*Pakollinen

Sopivan vapaaehtoistehävän löytyminen

1. Ryhdyittekö vapaaehtoiseksi jossakin Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa esitellyistä tehtävistä?

*

- Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena säännöllisesti
- Ryhdyin toimimaan vapaaehtoisena satunnaisesti
- Ryhdyin vapaaehtoiseksi, mutta toiminta ei ollut minua varten
- En ryhtynyt vapaaehtoiseksi missään tilaisuudessa esitellyistä tehtävistä

Tilaisuuden innostavuus

2. Miten Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuden eri tekijät onnistuivat innostamaan teitä vapaaehtoistoiminnasta? *

	Erittäin hyvin	Jokseenkin hyvin	Ei hyvin eikä huonosti	Jokseenkin huonosti	Erittäin huonosti
Tilaisuuden luonne	☐	☐	☐	☐	☐
Konkari-puhujat	☐	☐	☐	☐	☐
Pikatreffit-osio	☐	☐	☐	☐	☐
Tilaisuudessa saamasi tieto	☐	☐	☐	☐	☐
Tilaisuudessa käydyt keskustelut	☐	☐	☐	☐	☐
Vapaaehtoistehävien esittely	☐	☐	☐	☐	☐

3. Saiko joku muu tekijä Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudessa teidät innostumaan vapaaehtoistoiminnasta? Kuvailkaa vapaasti muutamalla sanalla.

Oma vastauksesi

Tilaisuuden kehittäminen

4. Mikäli itse olisitte mukana suunnittelemassa Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuutta tai jotakin muuta vapaaehtoistoimintaan tutustumisen tapaa, niin millaista sisältöä suunnittelisitte siihen? *

Oma vastauksesi _____

5. Miten muuten kehittäisitte Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuutta tai vapaaehtoistoiminnan esittelyä? *

Oma vastauksesi _____

Tilaisuudesta tiedottaminen

6. Mitä kautta saitte tietää Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuudesta? Valitse yksi vaihtoehto. Mikäli mikään mainitusta vaihtoehdoista ei ole sopiva, valitse vaihtoehto muu ja kerro mistä sait tiedon tilaisuudesta. *

Lehdestä

Internetistä

Sähköpostin välityksellä

Ystävän/tuttavan kautta

Muu: _____

7. Mitä muuta kautta ajattelisitte espooalaisten löytävän tiedon Startti Vapaaehtoistoimintaan -tilaisuudesta? *

Oma vastauksesi _____

Taustatiedot

8. Olitteko toimineet vapaaehtoisena ennen Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen osallistumista? *

En

Kyllä

Jos vastasitte kyllä, niin kuinka kauan olitte/olette olleet mukana vapaaehtoistoiminnassa?

Oma vastauksesi _____

9. Mikä on sukupuolenne? *

- Mies
- Nainen
- En halua kommentoida
- Muu: _____

10. Minkä ikäinen olette? *

- Alle 18v.
- 18-25v.
- 26-35v.
- 36-50v.
- 51-65v.
- Yli 65v
- En halua kommentoida

11. Mikä on työllisyystilanteenne? Valitse tilannettasi parhaiten kuvaava vaihtoehto. *

- Työssä käyvä
- Yrittäjä
- Työtön
- Eläkeläinen
- Opiskelija
- En halua kommentoida
- Muu: _____

LATAA

Liite 3: Testikyselyn saateviesti

Aihe: Auta meitä kehittämään Startti vapaaehtoistoimintaan -tilaisuuksia - osallistu kyselyyn!

Hei!

Olet osallistunut Startti vapaaehtoistoimintaan –tilaisuuteen, jossa esiteltiin erilaisia vapaaehtoistehtäviä Espoon alueella. Kehitämme tilaisuuksia keräämällä tietoa tapahtumaan osallistuneilta henkilöiltä. Tavoitteenamme on selvittää muun muassa sitä, toimivatko Startti-tilaisuudet vapaaehtoistoimintaan innostajina, ja johtaako tilaisuuksiin osallistuminen vapaaehtoiseksi ryhtymiseen.

Opiskelija Johanna Lipsunen tekee aiheesta opinnäytetyötä, jota varten hän pyytää Sinua vastaamaan lyhyeen verkossa täytettävään kyselyn testiversioon. Vastaaminen tapahtuu anonyymisti, ja jokainen vastaus on meille tärkeä. Alla on Johannan saateviesti.

Kyselyn löydät täältä: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSddLFZ40Mc98s8O-iXkWOBDUcAtLSGbDWRnqeFwnxYFKzTGA/viewform#responses>

Ystävällisin terveisin,

Petra Kohonen
Suunnittelija, kansalaistoiminta ja verkostot
Kansalaistoiminnankeskus Unelma
EJY ry
Kauppamiehentie 6, 02100 Espoo
p. 050 540 3432
petra.kohonen@ejy.fi
www.ejy.fi
www.espoolaiset.fi

KUTSU TUTKIMUKSEN TESTIRYHMÄN JÄSENEKSI

Hei,

Tämä sähköposti on lähetetty teille, koska olette osallistuneet Startti Vapaaehtoistoimintaan -infotilaisuuteen. Haluaisimme tiedustella vapaaehtoisuuttanne osallistua vastaamaan tilaisuutta koskevaan kyselyyn, kyselyn testikierroksella, **ja antaa samalla palautetta kyselyn toimivuudesta.**

Kyselyn avulla pyritään selvittämään, kuinka moni infotilaisuuteen osallistuneista päätyi aloittamaan vapaaehtoisena toimimisen tilaisuuteen osallistumisen jälkeen. Sekä testikysely että lopullinen, testiversiosta muokattu versio kyselystä, toimivat tiedonkeruumenetelmänä Johanna Lipsusen sosionomi-opintojen lopputyössä, mutta sen tuloksia tullaan hyödyntämään myös Startti Vapaaehtoistoimintaan –infotilaisuuden kehittämisessä paremmin kysyntää vastaavaksi. **Riittää, että vastaat tähän yhteen kyselyyn.**

Kysely on lyhyt ja sen täyttämiseen menee vain hetki. Jokainen vastaus on arvokas ja toivoisin, että teiltä löytyisi aikaa täyttää kysely ja siten auttaa kehittämään tilaisuutta. Tutkimuksesta saatavia tietoja käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti. Vastaaminen tapahtuu anonyymisti eikä tutkimusaineistoa luovuteta ulkopuolisille.

Toivomme, että vastaatte tähän sähköpostiin, jotta voimme tiedustella muiltakin halukkuutta vastata testikyselyyn, mikäli te ette siihen halua vastata. Linkki verkkokyselylomakkeeseen lähetetään teille sähköpostitse mikäli ilmoitatte vapaaehtoisuudestanne vastata siihen.

Ystävällisin terveisin,

Johanna Lipsunen, sosionomi-opiskelija
johanna.lipsunen@student.laurea.fi
Laurea Otaniemi

Liite 4: Varsinaisen kyselyn saateviesti

Aihe: Auta meitä kehittämään Startti vapaaehtoistoimintaan -tilaisuuksia - osallistu kyselyyn!

Hei!

Olet osallistunut Startti vapaaehtoistoimintaan –tilaisuuteen, jossa esiteltiin erilaisia vapaaehtoistehtäviä Espoon alueella. Kehitämme tilaisuuksia keräämällä tietoa tapahtumaan osallistuneilta henkilöiltä. Tavoitteenamme on selvittää muun muassa sitä, toimivatko Startti-tilaisuudet vapaaehtoistoimintaan innostajina, ja johtaako tilaisuuksiin osallistuminen vapaaehtoiseksi ryhtymiseen, ja jos eivät, niin minkälaiset tilaisuudet innostaisivat mukaan toimintaan.

Opiskelija Johanna Lipsunen tekee aiheesta opinnäytetyötä, jota varten hän pyytää Sinua vastaamaan lyhyeen verkossa täytettävään kyselyyn. Vastaaminen tapahtuu anonyymisti, ja jokainen vastaus on meille tärkeä. Alla on Johannan saateviesti. Kyselyn löydät täältä: XXX

Ystävällisin terveisin,
Petra Kohonen
Suunnittelija, kansalaistoiminta ja verkostot
p. 050 540 3432
petra.kohonen@ejy.fi
EJY ry

**

KUTSU TUTKIMUKSEEN

Hei,

Tämä sähköpostitutkimus on lähetetty teille, koska olette osallistuneet Startti Vapaaehtoistoimintaan –tilaisuuteen. Kyselyn avulla pyritään selvittämään, kuinka moni tilaisuuteen osallistuneista päätyi aloittamaan vapaaehtoisena toimimisen tilaisuuteen osallistumisen jälkeen.

Kysely toimii tiedonkeruumenetelmänä sosionomi-opintojeni lopputyössä, mutta sen tuloksia tullaan hyödyntämään myös Startti Vapaaehtoistoimintaan –infotilaisuuden kehittämisessä paremmin kysyntää vastaavaksi.

Kysely on lyhyt ja sen täyttämiseen menee vain hetki. Jokainen vastaus on arvokas. Vastaaminen tapahtuu anonyymisti.

Ohessa linkki verkkokyselylomakkeeseen, jonka pyytäisin ystävällisesti täyttämään. Vastaaminen tapahtuu napauttamalla osoitetta: <http://XXXXXXXXXX.fi/XXXXXX> Vastausaikaa on XX.XX.2017 saakka.

Ystävällisin terveisin,
Johanna Lipsunen, sosionomi-opiskelija
johanna.lipsunen@student.laurea.fi
Laurea Otaniemi